

JAARVERSLAG 2013

ZLM Verzekeringen

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

ZLM is zich bewust van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en vindt het belangrijk om actief en constructief betrokken te zijn bij de samenleving. Door het financieel steunen van maatschappelijke projecten geven we hier concreet invulling aan. Een deel van het MVO-budget gaat naar de Stichting Het Zeeuwse Landschap en naar Brabants Landschap. ZLM heeft een drietal projecten geadopteerd: in Zeeland de inlagen van Noord-Beveland, de wallen van Retranchement en in Brabant het landgoed Mattemburgh. In dit jaarverslag ziet u een aantal foto's van het prachtige Zeeuwse en Brabantse landschap.

De foto's van Stichting het Zeeuwse Landschap zijn gemaakt door Chiel Jacobusse. De foto's van Brabants Landschap zijn gemaakt door Erik de Jonge en Dick Klees.

De coverfoto is gemaakt door Frans Strous Fotografie. ZLM-medewerkers Rilana Ruissen en Marlou Hamelink en hun paarden genoten van het Zeeuwse landschap aan de oevers van het Veerse Meer.

INHOUD

Advies van de Raad van Commissarissen	5
Kerncijfers	6
Personalia	9
Verslag van de directie	12
Financiële resultaten	14
Risicomanagement	20
Governance Principes	26
Verslag van de Raad van Commissarissen	32
Algemene Ledenvergadering	37
Organisatieschema	38
Jaarrekening	40
Geconsolideerde balans per 31 december 2013	40
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2013	42
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2013	44
Toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening	46
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2013	54
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2013	70
Resultaat schadeverzekering	70
Enkelvoudige balans per 31 december 2013	78
Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2013	80
Algemene grondslagen voor de opstelling van de enkelvoudige jaarrekening	80
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2013	81
Overige gegevens	
Statutaire regeling resultaatbestemming	86
Voorstel resultaatbestemming 2013	86
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	87

ADVIES VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Ingevolge artikel 9 lid 2 van de statuten brengen wij u hierbij een preadvies uit omtrent de door de directie opgemaakte jaarrekening over het boekjaar 2013. Deze jaarrekening is gecontroleerd door de daartoe door de Algemene Ledenvergadering aangewezen accountant, die blijkens zijn goedkeurende accountantsverklaring bericht dat het vermogen per 31 december 2013 en het resultaat over het boekjaar 2013 van ZLM Verzekeringen getrouw zijn weergegeven.

Wij adviseren de leden over te gaan tot vaststelling van de jaarrekening en akkoord te gaan met het voorstel van de directie met betrekking tot de toevoeging van de winst aan de algemene reserve.

Namens de Raad van Commissarissen,
mr. F.A.M. van den Heuvel, voorzitter

Goes, 22 mei 2014

KERNCIJFERS

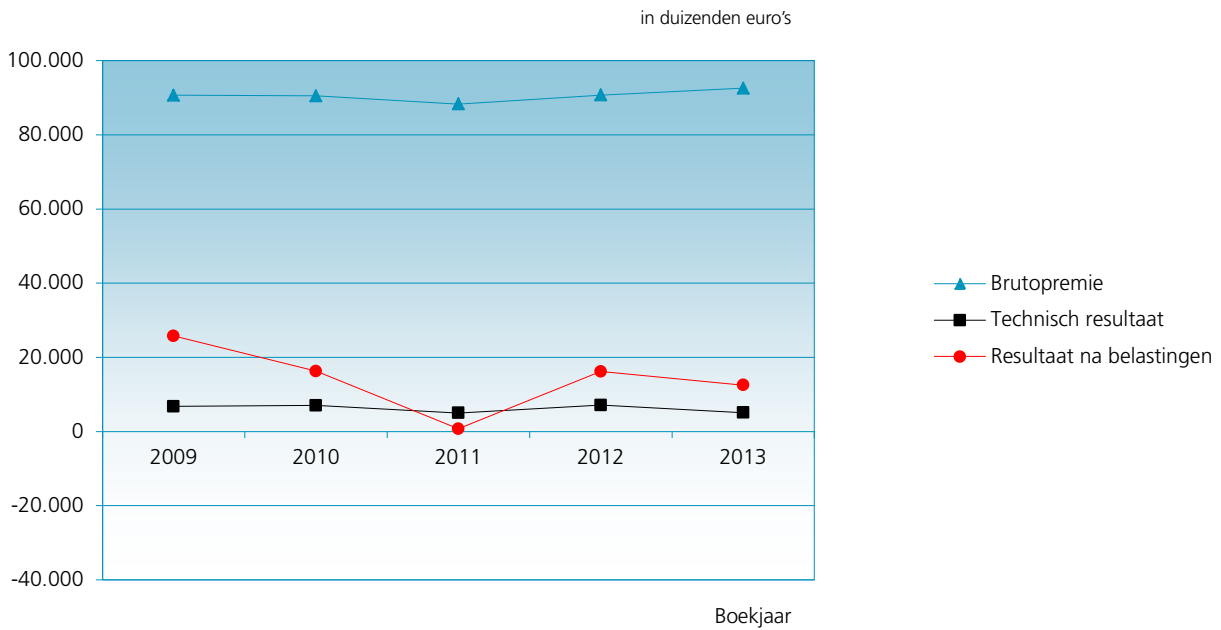
op basis van de geconsolideerde jaarrekening
in duizenden euro's

	2013	2012	2011	2010	2009
Brutopremies	92.592	90.720	88.319	90.522	90.681
Resultaat technische rekening	5.094	7.123	5.008	7.024	6.772
Resultaat na belastingen	12.512	16.191	707	16.255	25.776
Eigen vermogen	237.476	224.964	208.773	208.066	191.811
Technische voorzieningen	93.155	93.097	96.309	97.899	98.994
Beleggingen	311.157	304.131	277.121	282.376	272.135
Solvabiliteitsmarge	1517,4%	1450,0%	1365,1%	1323,0%	1227,7%
Schaderatio	70,0%	66,2%	71,9%	71,6%	74,0%
Combined ratio (schade eigen rekening + bedrijfskosten/verdiende premie)	97,9%	96,6%	101,6%	99,8%	101,3%
ZLM enkelvoudig	96,1%	95,2%	100,7%	98,9%	100,6%
Resultaat technische rekening in % verdiende premie	5,8%	8,4%	6,0%	8,4%	8,1%
ZLM enkelvoudig	7,6%	9,8%	6,9%	9,3%	8,8%

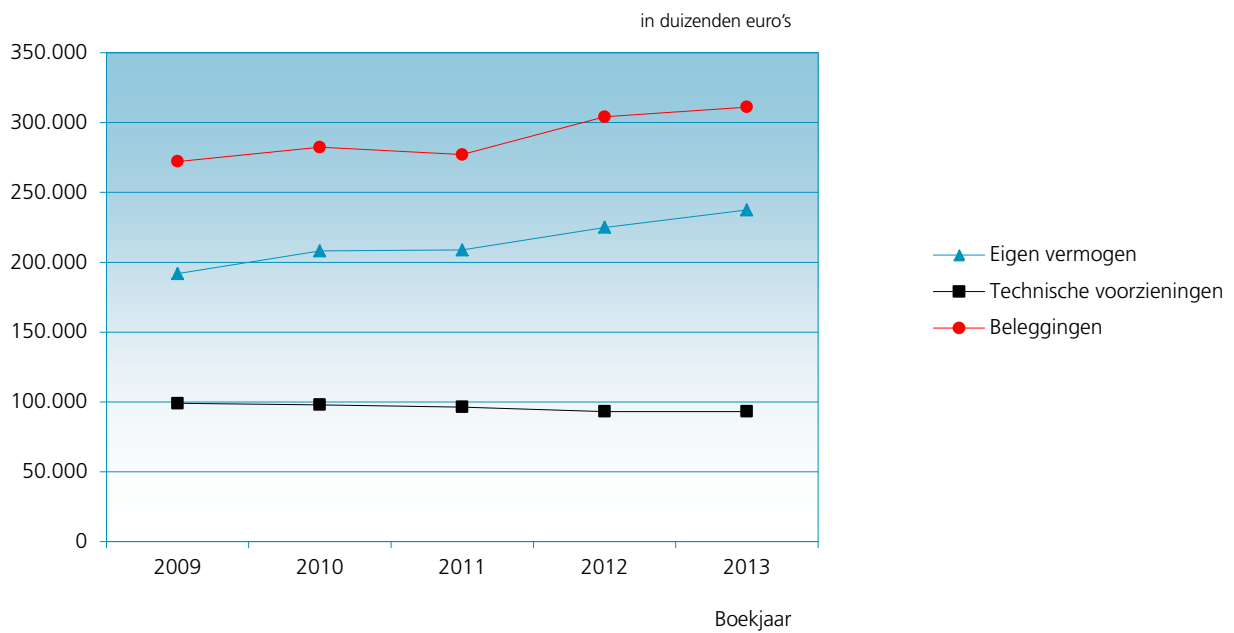
Medewerkers					
- in personen	209	209	204	193	183
- ZLM enkelvoudig in personen*	189	189	185	174	165
- in mensjaren	181	178	173	165	155
- ZLM enkelvoudig in mensjaren*	165	164	157	149	140

* inclusief Stichting Rechtsbijstand ZLM

ONTWIKKELING BRUTOPREMIES EN RESULTATEN

ONTWIKKELING EIGEN VERMOGEN, TECHNISCHE VOORZIENINGEN EN BELEGGINGEN

DE BOOMKIKKER

De boomkikker is een elegante kikker met zuignapachtige hechtschijfjes aan de vingers en tenen van zijn lange ledematen. Hiermee kan het dier uitstekend in struiken en bomen klimmen. Hij is vooral 's nachts actief en zit overdag graag in de zon. Tot in de vijftiger jaren was de boomkikker een vrij algemene verschijning. Sindsdien is het aantal boomkikkers meer dan 80% afgenomen. Het Brabants en Zeeuws Landschap houden regelmatig boomkikkerexcursies.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

De Raad van Commissarissen van ZLM Verzekeringen bestaat uit:

- De heer mr. F.A.M. van den Heuvel (1965), voorzitter
De heer Van den Heuvel is jurist en na een loopbaan bij diverse banken (ING, BNG en Rabobank; laatstelijk als senior vice-president corporate banking) is hij van mei 2004 tot september 2011 werkzaam geweest als directiesecretaris/hoofd Corporate Affairs bij Delta NV in Middelburg. Met ingang van 1 januari 2012 is hij directeur Public Affairs bij TNO in Delft. Volgens rooster is de heer Van den Heuvel in het jaar 2016 aftredend en herkiesbaar.
- Mevrouw drs. J. de Koeijer (1959), plaatsvervangend voorzitter
Mevrouw De Koeijer is bedrijfseconoom. Zij is werkzaam geweest aan de Universiteit van Texas in El Paso en bij Holec BV, waarna ze van 1988 tot 1996 als interne organisatieadviseur en controller werkte bij KLM. Van 1996 tot 2012 was zij directeur-eigenaar van een schilders- en onderhoudsbedrijf in Alphen aan den Rijn. Volgens rooster is mevrouw De Koeijer in het jaar 2015 aftredend en herkiesbaar.
- De heer ir. J.W. de Kater (1969)
De heer De Kater is agrarisch econoom. Hij exploiteert een akkerbouwbedrijf op Noord-Beveland; sinds 2001 is hij als beherend vennoot verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Volgens rooster is de heer De Kater in het jaar 2015 aftredend en herkiesbaar.
- De heer drs. R.A.L. Verstraeten (1953)
De heer Verstraeten is bedrijfseconoom. Hij is onder andere als controller en financieel directeur werkzaam geweest bij Océ van der Grinten BV, Bendien Smits BV, Celtona BV, Oranjeboom Brouwerij BV en Leen Bakker Holding BV. Van 1996 tot 2007 was de heer Verstraeten lid van de hoofddirectie/plaatsvervangend hoofddirecteur van de ANWB. Totdat hij in september 2010 financieel directeur werd bij het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen in Rijswijk vervulde de heer Verstraeten enkele interimopdrachten in binnen- en buitenland, waaronder bijna twee jaar als CFO van Delta NV. Volgens rooster is heer Verstraeten in het jaar 2014 aftredend en herkiesbaar.
- Mevrouw C.M. Westdijk-Wilkes MBA MSM (1958)
Mevrouw Westdijk heeft vanaf 1977 tot 1990 in diverse commerciële en directiefuncties gewerkt bij de Accor Hotel Groep. Van 1990 tot 1995 was ze general manager binnen GranDoradoGroup en van 1995 tot 2000 algemeen directeur van CSU Total Care BV. Vervolgens heeft zij tot 2007 diverse functies bij een vijftal bedrijven en instellingen vervuld. Vanaf 2007 tot heden is zij werkzaam als partner en interim-directeur bij Custom Management BV. Mevrouw Westdijk vervulde en vervult nog diverse commissariaten. Volgens rooster is mevrouw Westdijk in het jaar 2016 aftredend en herkiesbaar.

Alle leden van de Raad van Commissarissen hebben de Nederlandse nationaliteit.

De datum van de eerste benoeming als commissaris van ZLM is voor mevrouw De Koeijer 14 juni 2007, voor de heer Van den Heuvel 19 juni 2008, voor de heer Verstraeten 17 juni 2010, voor de heer De Kater 6 juni 2011 en voor mevrouw Westdijk 21 juni 2012.

Mevrouw De Koeijer en de heer Verstraeten zijn per 19 maart 2009 respectievelijk 19 september 2013 benoemd als lid van de Audit- en Risicobeheercommissie.

De heer Van den Heuvel en mevrouw Westdijk zijn per 19 september 2013 benoemd als lid van de Remuneratiecommissie.

DIRECTIE

De heer mr. A.J. (Bram) de Jonge, algemeen directeur

De heer M.C. (Marinus) Schroevers, directeur Verzekeringszaken

Bram de Jonge (1951) is jurist en na een korte loopbaan bij de rijksoverheid sinds 1981 werkzaam in de verzekeringsbedrijfstaking. Eerst bij het Verbond van Verzekeraars en vanaf 1990 tot 1994 bij Klaverblad Verzekeringen in Zoetermeer. Met ingang van 1 januari 1994 is hij algemeen directeur bij ZLM. Zijn takenpakket binnen de directie bestaat uit:

- Financiën
- Personeelszaken
- Juridische zaken
- Kwaliteit
- Compliance en risicomanagement

Vanuit zijn directiefunctie bij ZLM bekleedt Bram de Jonge nog enkele nevenfuncties:

- Voorzitter van de Raad van Commissarissen van VZ-Beheer in Goes
- Lid van de Raad van Commissarissen van Kredietunie Zeeland

Marinus Schroevers (1970) is vanaf 1990 werkzaam bij ZLM. Zijn roots liggen in de (personen)schadebehandeling. In 2000 is hij afdelingshoofd Schade geworden, in 2003 directeur Schade en vanaf 2007 directeur Verzekeringszaken. Nadat in 2010 ICT onder zijn portefeuille kwam te vallen is hij verantwoordelijk voor alle operationele activiteiten binnen ZLM:

- Advies & Acceptatie
- Schade
- Stichting Rechtsbijstand
- Informatiemanagement
- Ook de afdeling Marketing & Communicatie valt onder zijn verantwoordelijkheid.

Vanuit zijn directiefunctie bij ZLM bekleedt Marinus Schroevers nog een aantal nevenfuncties:

- Voorzitter van de Raad van Commissarissen bij het Zeeuws Participatie Fonds
- Bestuurslid (penningmeester) van de Stichting Incident Management Nederland
- Bestuurslid van het Personenschade Instituut Verzekeraars (PIV)
- Lid van de Raad van Advies van de Hogeschool Zeeland, afdeling Management en Economie
- Voorzitter van het bestuur van de Stichting Rechtsbijstand ZLM (SRB)
- Lid van de Commissie Arbeidsmarkt en Onderwijs van de Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging (BZW)

LEDEN MANAGEMENTOVERLEG

Naast de directieleden zijn de volgende personen lid van het managementteam:

De heer J.A.C. Adriaanse RA, financieel manager, bestuurslid SRB

De heer W.C. de Fouw, afdelingshoofd Advies & Acceptatie

De heer J.J.P. Geluk, afdelingshoofd Informatiemanagement

De heer E.J. Goetheer, afdelingshoofd Schade

De heer H.M.J. Rentmeester, manager Marketing & Communicatie, bestuurslid SRB

BELEGGINGSCOMMISSIE

De heer J.A.C. Adriaanse RA

De heer mr. A.J. de Jonge (voorzitter)

De heer M.C. Schroevers

De heer dr. A. van Vliet (extern adviseur)

ACCOUNTANT

PricewaterhouseCoopers Accountants NV, Rotterdam

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

HET JAAR VAN

Was 2013:

- het jaar van de vele stormen in ons werkgebied?
- het jaar van de vele 'onderscheidingen' voor ZLM? of
- het jaar van het afronden van de herpositionering van ZLM?

Alle drie de vragen kunnen we met 'ja' beantwoorden. Enige toelichting is wel vereist.

GOED 2013 ONDANKS STORMEN

In het jaar 2013 bleven we met ons resultaat op de technische rekening (over de verzekeringsactiviteiten van ZLM) van € 5,2 miljoen ruim achter op de begroting. Opvallend daarbij is het negatieve resultaat dat we met onze woonhuisverzekering boekten. Een nadere analyse van het schadejaar levert een fors hoger aantal schademeldingen voor opstallen op. Daaraan zijn maar liefst zes perioden met flinke stormschade debet. Vooral het najaar toonde zich qua weer grillig met vier stormen in ons werkgebied. Het resultaat op de niet-technische rekening (vooral bemiddelings- en beleggingsopbrengsten) kwam met € 3,4 miljoen juist weer fors hoger uit dan begroot.

Al met al een positief jaar met een totaal batig saldo van € 18,6 miljoen en een behoorlijke groei in aantallen polissen bovendien.

Ondanks de voortdurende recessie in onze economie en de daarmee gepaard gaande overheidsmaatregelen (waaronder een forse verhoging van de assurantiebelasting van 9,7 naar 21%!), faillissementen en ontslagen groeit ons leden- en polisbestand gestaag. Wij merken niet het effect van het feit dat bijna 10% van de autobezitters in Nederland de auto definitief weg doet of inruilt voor het gebruik van een 'deelauto'. Wel constateren we dat onze verzekerden vaak overstappen op een kleinere en zuinigere auto, hun allriskverzekeringsdekking omzetten naar een dekking voor alleen wettelijke aansprakelijkheid al dan niet in combinatie met de door ons in 2013 geïntroduceerde dekking voor beperkt casco. Zie voor meer cijfers en toelichting het hoofdstuk Financiële resultaten.

ONDERSCHIEDINGEN

'Iedereen wil een eerste plaats' kopte enkele maanden geleden een onder managers populair magazine. Maar wat gebeurt er met je als je niet alleen weer (voor de vierde keer op rij) tot beste verzekeraar van Nederland wordt uitgeroepen (op basis van het klanttevredenheidsonderzoek van het Verbond van Verzekeraars), maar ook nog eens wordt uitverkoren als beste werkgever in de Nederlandse financiële sector (op grond van de uitkomsten van medewerkersonderzoek Effectory/Intermediair)? Het geeft voor ons de bevestiging dat klanttevredenheid onlosmakelijk verbonden is met de tevredenheid van onze medewerkers.

Daarnaast voelen wij ons door deze 'onderscheidingen' bijzonder trots op de prestaties van onze medewerkers en de medewerkers van de met ons samenwerkende tussenpersonen en schadeherstellers. Een aparte vermelding in het rijtje 'onderscheidingen' verdient het feit dat ZLM zich in 2013 mocht blijven scharen onder de relatief kleine groep van keurmerkverzekeraars. Op grond van een uitgebreide herbeoordeling door de Stichting toetsing verzekeraars (Stv) kregen we vorig jaar als eerste het Keurmerk Klantgericht Verzekeren (KKV) weer uitgereikt. Het aantal verzekeraars met het KKV is vorig jaar gedaald van 54 naar 46. Het kan natuurlijk zijn dat verzekeraars niet meer aan de steeds strengere normen van de Stv kunnen voldoen. Het kan ook zijn dat de door Stv gehanteerde normen niet (meer) goed passen bij de eigen normen van de verzekeraar. Voor ZLM zijn de eigen kwaliteitsnormen leidend.

Voor ons zijn de normen van Stv vooral een ijkpunt en geen dwingende checklist om simpelweg af te vinken. Het kan immers zo zijn dat wij oordelen dat een norm van het Stv onze klantgerichtheid eerder belemmert dan bevordert. In dat geval zullen we voor onze eigen invulling van klantgerichtheid kiezen.

HERPOSITIONERING

Bij de oprichting van ZLM in 1951 (als onderdeel van de landbouwmaatschappij ZLM) bestond de ledenkring louter uit agrarische ondernemers die lid waren van die landbouwmaatschappij. In de loop van de jaren is de leden-/klantenkring ingrijpend van samenstelling veranderd. Het aantal bedrijfsmatige klanten is enorm afgenomen en het aantal particulieren is zodanig gestegen dat we in 2007 hebben besloten om het verzekeren van bedrijfsmatige risico's geleidelijk aan af te bouwen. Wanneer een doelgroep slinkt, begint de wet van de grote getallen, die voor verzekeraars van groot belang is, zijn werking te verliezen. Daarmee gaat gepaard dat een relatief heel klein deel van de portefeuille onevenredig veel kosten met zich brengt (voor het bijhouden van complexe kennis en voor herverzekeringspremies). In 2007 hebben we daarom al een eind gemaakt aan het sluiten van bedrijfsaansprakelijkheidsverzekeringen. In 2010 verkochten we onze portefeuille arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. Vorig jaar volgde als laatste categorie de agrarische brandverzekeringen. Voor alle verzekerden hebben we in goed onderling overleg een alternatief gevonden. Voor veel bedrijven bleef ZLM in beeld, omdat hun verzekeringen via de ZLM-bemiddelingsafdeling elders zijn ondergebracht. Voor de portefeuille motorrijtuigverzekeringen heeft de herpositionering van ZLM (van 100% bedrijfsmatig verzekeraar in 1951 tot bijna 100% verzekeraar voor particulieren nu) weinig gevolgen. Met ingang van 1 januari 2014 hebben we geen vrachtwagens meer zelf verzekerd. Tractoren en landbouwwerktuigen blijven we in portefeuille houden.

GOEDE START 2014

We zijn zeer tevreden over de ontwikkeling van ZLM in 2013 en onze verwachtingen voor 2014 zijn positief. We zijn nagenoeg klaar voor de introductie van Solvency II; het inrichten van de rapportageverplichtingen uit Pilaar 3 zal in de loop van dit jaar afgerond worden.

ZLM is SEPA-proof; we kunnen dus betalen en incasseren in lijn met de eisen van de Single Euro Payments Area binnen één Europese betalingsmarkt.

We zijn volop in de weer met de realisatie van onze innovatiekalender, die vooral verdergaande digitalisering zal brengen, naast bijvoorbeeld verbeteringen in ons telefoonverkeer. Onze klanten zullen daar ook zeker van kunnen profiteren evenals van nieuwe initiatieven op het vlak van schadepreventie. Voldoende uitdagingen voor een actief jaar!

Goes, 22 mei 2014

Bram de Jonge
Marinus Schroevers

FINANCIËLE RESULTATEN

ALGEMEEN

Het boekjaar 2013 is afgesloten met een positief nettoresultaat van € 12,5 miljoen. Dit resultaat is € 3,7 miljoen lager dan het resultaat over 2012. Deze afname wordt enerzijds veroorzaakt door € 2,0 miljoen lager resultaat van de technische rekening en anderzijds door een € 3,1 miljoen lager resultaat van de niet-technische rekening. Het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting is € 1,2 miljoen lager dan in 2012.

Het jaar 2013 was met een resultaat technische rekening van € 6,3 miljoen (enkelvoudig) een mooi verzekeringsjaar. Dit heeft geleid tot de in onderstaande tabel opgenomen schaderatio's en netto combined ratio's.

	Schaderatio		Combined ratio	
	2013	2012	2013	2012
Ongevallen en ziekte	2,8%	3,9%	29,3%	33,3%
Motorrijtuigen WA	79,2%	77,1%	104,5%	105,4%
Motorrijtuigen Casco	73,1%	68,2%	98,7%	96,8%
Brand	77,0%	65,1%	104,6%	95,6%
Overige branches	32,6%	39,4%	61,9%	71,7%

Deze ratio's zijn op basis van de cijfers van ZLM enkelvoudig

In de volgende paragrafen gaan we nader in op het technische resultaat. Hierbij volgen we de geconsolideerde jaarrekening 2013.

De niet-technische rekening laat in 2013, met € 11,7 miljoen, eveneens een mooi resultaat zien.

TECHNISCH RESULTAAT

De ontwikkeling van het technisch resultaat (resultaat schadeverzekering) ten opzichte van 2012 vertoont het volgende beeld (enkelvoudig):

in duizenden euro's

	2013	2012	mutatie
Technisch resultaat	€	€	€
Ongevallen en ziekte	3.416	3.195	221
Motorrijtuigen WA	639	1.084	-445
Motorrijtuigen Casco	770	1.497	-727
Brand	-284	1.045	-1.329
Overige branches	2.092	1.511	581
	6.633	8.332	-1.699

BATEN

De totale baten stegen in 2013 met € 1,5 miljoen ten opzichte van 2012 tot € 90,7 miljoen. De verdiende premie eigen rekening is ten opzichte van 2012 met 2,9% toegenomen. De aan de technische rekening toegerekende beleggingsopbrengsten zijn € 1,0 miljoen lager dan in 2012. In 2013 is er toegerekend op basis van een rentepercentage van 1,75%, in 2012 was dit 2,25%.

Bij de branche Ongevallen en ziekte komt de premiestijging bijna volledig door het SVI product. Het aantal polissen is in 2013 met ruim 9% gestegen.

De verdiende premie van de branches Motorrijtuigen WA en Casco samen blijft zo goed als gelijk. WA stijgt met € 0,5 miljoen terwijl Casco met € 0,4 miljoen afneemt. Net als in 2012 steeg het aantal verzekerde voertuigen in 2013 met 2%. Het aantal WA-dekkingen nam toe met 2,2%, het aantal (beperkt)cascodekkingen steeg met 2%. In 2013 zijn de premies wederom niet aangepast. Door het effect van de bonus-malusaanpassing is er procentueel in 2013 meer korting op de premie verstrekt. De introductie van de dekking 'beperkt casco' in maart 2013 heeft ook invloed op het premievolume casco omdat een aantal volledig-cascodekkingen zijn omgezet naar beperkt-cascodekkingen. Per 1 januari 2014 zijn er 12.224 beperkt-cascodekkingen personenauto.

De branche Brand laat in 2013 een premiegroei zien van 13,9%. Deze groei komt met name door een groei van het aantal polissen Woonhuis (6,1%) en Inboedel (7,4%).

De verdiende premie van de categorie Overige branches, die bestaat uit de aansprakelijkheidsverzekering en de rechtsbijstandsverzekering, laat een stijging zien van 10,1%. Dit komt enerzijds door een groei van het aantal polissen en daarnaast door een afname van de herverzekeringpremie.

Er is nog nooit zoveel pakketkorting uitgekeerd als in 2013. In dat jaar ontvingen 94.003 klanten, 5.297 meer dan in 2012, een bedrag van in totaal € 5,6 miljoen aan pakketkorting. In 2012 bedroeg dit nog € 4,8 miljoen. De stijging van het assurantiebelastingpercentage per 1 januari 2013 (van 9,7% naar 21%) zorgt overigens voor een stijging ten opzichte van 2012 van € 0,5 miljoen.

De ontwikkeling van de verdiende premie 2013 ten opzichte van 2012 vertoont het volgende beeld:

in duizenden euro's

	2013	2012	mutatie	
Verdiende premies	€	€	€	%
Ongevallen en ziekte	4.674	4.541	133	2,9%
Motorrijtuigen WA	33.596	33.059	537	1,6%
Motorrijtuigen Casco	29.630	30.035	-405	-1,3%
Brand	14.560	12.782	1.778	13,9%
Overige branches	4.989	4.529	460	10,2%
	87.449	84.946	2.503	2,9%

LASTEN

De schadelasten en de bedrijfskosten zijn in totaal € 3,5 miljoen hoger dan in het jaar 2012. De schade eigen rekening is met € 61,2 miljoen maar liefst € 5,0 miljoen hoger dan in 2012. De schaderatio totaal is daardoor ook aanmerkelijk hoger en komt hiermee op 70,0% ten opzichte van 66,2% in 2012.

De schadelast is voor Motorrijtuigen WA € 1,1 miljoen hoger en voor casco € 1,2 miljoen hoger dan in 2012. De schadefrequentie Motorrijtuigen is met 17,3% iets hoger dan het voorgaande jaar (17,2%).

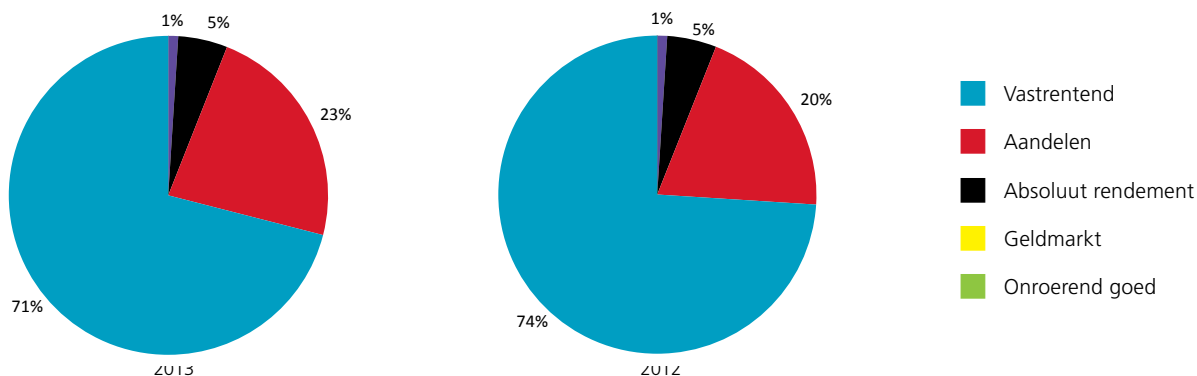
De branche Brand kent ten opzichte van 2012 een stijging van de schadelast met € 2,9 miljoen. Zowel bij Woonhuis als bij Inboedel is de schadefrequentie sterk gestegen. Een aantal stormen en veel elektronicaschades zorgen voor deze hoge stijging. Deze stijgende schadelast zorgt ervoor dat de combined ratio over 2013 boven de 100 uitkomt.

De bedrijfskosten zijn in 2013 met 5,6% afgenomen van € 25,8 miljoen naar € 24,4 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van de automatiseringskosten. De personeelskosten zijn toegenomen met € 2,5 miljoen. Dit komt naast een stijging van de sociale lasten en hogere pensioenkosten door een verschuiving van Overige beheerskosten (inleenpersoneel) naar Overige personeelskosten.

Het aantal medewerkers bleef in 2013 gelijk ten opzichte van 2012. Ultimo 2013 zijn er (niet geconsolideerd) 189 personen (165 fte) bij ZLM werkzaam.

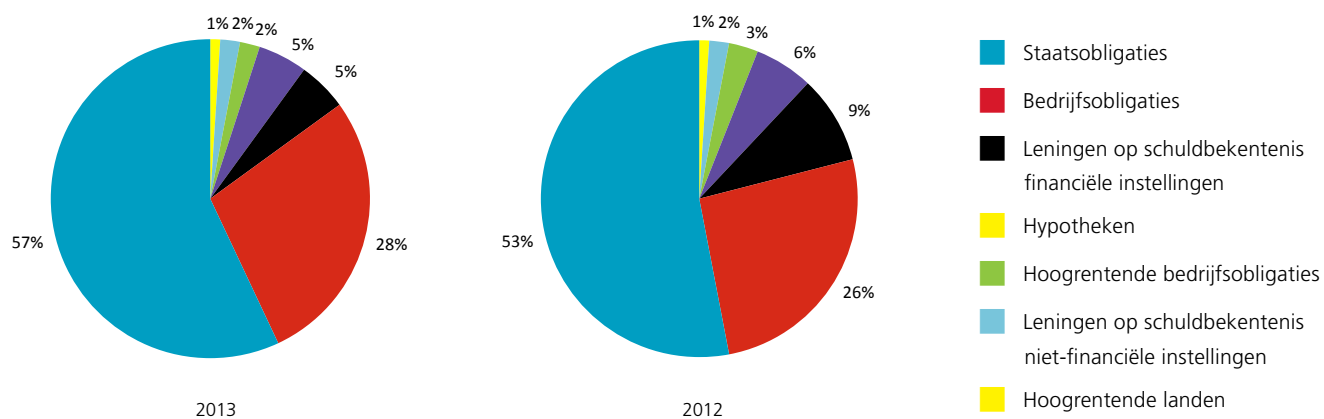
BELEGGINGEN

De post overige financiële beleggingen is in 2013 met € 27,8 miljoen gestegen tot € 294,7 miljoen. De onderverdeling naar de diverse categorieën is weergegeven in de volgende grafiek. Deze verdeling wijkt af van de onderverdeling op pagina 57 omdat daar alle beleggingsfondsen, dus ook de fondsen in vastrentende waarden, zijn opgenomen onder 'aandelen'.

Ten opzichte van eind 2012 is er in 2013 een verschuiving van 3% van het stuk vastrentend naar het stuk aandelen. Onroerend goed is, net als eind 2012, 0%.

De vastrentende portefeuille (eind 2013 € 216,3 miljoen en eind 2012 € 218,1 miljoen) is als volgt opgebouwd:

Eind 2013 kennen de vastrentende waarden de volgende ratings:

	AAA	AA	A	BBB	< BBB	Geen
Staatobligaties	82,9%	17,1%	0,0%	0,6%	0,0%	0,0%
Overige vastrentende waarden	1,8%	5,4%	30,2%	39,9%	4,7%	18,0%

De verdeling van de staatsleningen naar de landen is als volgt:

	Eind 2013	Eind 2012
Nederland	63%	63%
Frankrijk	16%	14%
Supranationaal (EU)	11%	13%
Duitsland	9%	6%
Japan	0%	1%
UK	0%	1%
USA	0%	1%
Overige	1%	1%

BEEKDAL DE BLAFFERT

De Blaffert is de naam van een beekje dat ontspringt op landgoed Mattemburgh op de Brabantse Wal bij Bergen op Zoom. Het mondt uit in het Markiezaatsmeer, deel van de voormalige Oosterschelde. Het beekje ontspringt in de stijltuin van het landgoed en stroomt ongeveer 1 kilometer in westelijke richting.

Eind 2012 hadden wij geen rechtstreekse beleggingen in staatsobligaties in GIIPS-landen. Ook eind 2013 hebben wij deze niet. De andere posities met landenrisico in GIIPS-landen (bedrijfsobligaties) zijn eind 2013 als volgt:

	Eind 2013	Eind 2012
	€	€
Griekenland	0	0
Ierland	447.000	1.071.000
Italië	4.694.000	4.974.000
Portugal	0	0
Spanje	4.746.000	3.205.000
	9.887.000	9.250.000

In 2013 is € 14,1 miljoen aan winst op beleggingen geboekt. In 2012 was dit resultaat € 26,9 miljoen. Het rendement bedroeg in 2013 4,7% ten opzichte van 9,2% in 2012. Overeenkomstig de gekozen systematiek is in 2013 € 3,3 miljoen positief beleggingsresultaat toegerekend aan het technisch resultaat. Per saldo is dus € 11,1 miljoen resultaat toegerekend aan het niet-technische resultaat.

ANDERE BATEN EN LASTEN

De opbrengsten uit assurantiebemiddeling zijn, na aftrek van de toegerekende bedrijfskosten, lager dan 2012. Ook de bijdrage van de Stichting Rechtsbijstand (SRB), die bestaat uit het saldo van de ontvangen en de betaalde behandelingskosten, is afgenomen en bedraagt in 2013 € 1,0 miljoen. Enkelvoudig gezien heeft de SRB in 2013 een negatief resultaat behaald. ZLM heeft dit resultaat met € 1,5 miljoen aangevuld tot nihil. Het jaar 2012 kende door de € 50-actie een eenmalige last van € 9,9 miljoen. In 2013 is dit bedrag uitbetaald.

VENNOOTSCHAPSBELASTING

Het positieve resultaat voor belastingen bedraagt in 2013 € 16,8 miljoen. Over het positieve resultaat is € 4,1 miljoen vennootschapsbelasting verschuldigd.

SOLVABILITEITSPOSITIE

Als gevolg van het positieve resultaat over 2013 is de toch al uitstekende solvabiliteitspositie van ZLM nog verder verbeterd. Volgens de Wet op het financieel toezicht bedraagt de vereiste solvabiliteit € 15,4 miljoen. De aanwezige solvabiliteit is € 233,9 miljoen en dus 15,2 keer hoger dan vereist is.

Uit de parallelrun, die in 2013 is uitgevoerd, blijkt dat ZLM per eind 2012 volgens de Solvency II-normen een vereiste solvabiliteit heeft van € 56 miljoen. De aanwezige solvabiliteit is onder Solvency II € 224,7 miljoen. ZLM acht een aanwezige solvabiliteit van minimaal € 103 miljoen noodzakelijk.

VISIE OP RISICOMANAGEMENT

ZLM is een onderlinge verzekeringsmaatschappij en kent het volgende missionstatement: *ZLM wil een schadeverzekeraar zijn waar de klant in vol vertrouwen verzekerd blijft, omdat hij/zij kan rekenen op een goede prijs-kwaliteitverhouding en een hoge mate van persoonlijke dienstverlening.* Onze visie is dat we voor ZLM een toekomst in zelfstandigheid zien door te focussen op de doelgroep van de particuliere klant binnen een beperkt werkgebied en met een beperkt pakket van basisschadeverzekeringen. Vanuit deze visie kijken we ook naar ons risicomanagement. Om onze doelstellingen te kunnen blijven realiseren is het beheersen van risico's immers belangrijk en noodzakelijk. We hebben een risicomanagement-beleid. Dit is vastgelegd in het 'Handboek Risicomanagement', dat jaarlijks wordt geactualiseerd. De risico's van ZLM zijn zo verder gestructureerd en, door middel van risicobeoordeling per afdeling, meer gedetailleerd in kaart gebracht en gewogen. Risicobeoordeling is een continu proces. Aan de hand van het handboek bepalen we onze risicobereidheid, die jaarlijks door de Raad van Commissarissen wordt goedgekeurd.

RISICOPROFIEL

De beoordeling van alle individuele risico's heeft voor ieder van deze risico's een specifiek risicoprofiel opgeleverd. Conclusie van die exercitie is dat ZLM een laag risicoprofiel kent. Dat is overigens ook niet verwonderlijk gegeven de aard en omvang van ons bedrijf. We beperken onze activiteiten tot het voeren van de basisschadeproducten voor het particuliere huishouden (auto, woonhuis & inboedel, particuliere aansprakelijkheid, rechtsbijstand en gezinsongevallen) en we behoren met ons (bruto) premie-inkomen van € 92 miljoen tot de groep van kleinere verzekeraars. De vaststelling van ons risicoprofiel is tevens uitgangspunt voor de bepaling van onze risicobereidheid. ZLM kan worden omschreven als een risicomijdende organisatie.

RISICO'S EN GOVERNANCE

De verantwoordelijkheid voor het risicobeheer ligt bij de algemeen directeur. Deze functioneert onafhankelijk van de commerciële taakgebieden die onder de directeur Verzekeringszaken ressorteren. De algemeen directeur brengt het risicomanagement minimaal jaarlijks ter sprake in het directie- en managementoverleg. Daar worden eventuele aanpassingen in de risico-inventarisatie en -beoordeling aangebracht. Via de Audit- en Risicobeheercommissie wordt het risicomanagement geagendeerd in de Raad van Commissarissen waar jaarlijks het risicoprofiel en de risicobereidheid worden goedgekeurd. De hoofden van de diverse afdelingen vormen als eigenaren van de aan hen toebedeelde risico's, de 'first line of defence' bij het beheersen en monitoren van die risico's. De compliance officer en de medewerker interne controle vormen daarbij de tweede en derde lijn. De algemeen directeur coördineert het totale risicomanagement. De compliance officer en de medewerker interne controle oefenen hun functies in een onafhankelijke positie uit en hebben ieder de mogelijkheid van rechtstreeks contact met en rapportage aan de Raad van Commissarissen. Ze werken beiden op basis van een charter (met compliance- en auditbeginselen) en stellen jaarlijks in overleg met directie en Raad van Commissarissen hun werkprogramma samen. In 2013 vond evenals in 2012 geen tripartite overleg (DNB, externe accountant en directie) plaats over ons risicomanagement, zoals aangegeven in de (Governance) Code van het Verbond van Verzekeraars, aangezien DNB daartoe geen aanleiding vond. DNB heeft ZLM in haar vernieuwde toezichtaanpak FOCUS! ingedeeld in toezichtklasse T2 (Solvency II is van toepassing; bruto premie-inkomen is kleiner dan € 100 miljoen en de technische voorzieningen zijn minder dan € 200 miljoen).

RISICO'S EN SOLVENCY II

Onderstaand volgt de beschrijving van de belangrijkste risico's en de wijze waarop deze risico's worden beheerst. De risico's zijn gebaseerd op de richtlijnen van DNB op basis van Solvency II. Solvency II zou per 1 januari 2014 van toepassing zijn op Europese verzekeraars, waaronder ook ZLM. Inmiddels is duidelijk dat Solvency II-regime per 1 januari 2016 in werking zal treden. Tot dan volgen wij Solvency II als richtsnoer voor de beoordeling van onze risico's.

Door middel van een aantal rapportages is inzicht verkregen in de kwantitatieve omvang van risico's op basis van de Solvency II-richtlijnen van DNB en de Europese regelgeving.

Deze rapportages geven inzicht in de belangrijkste risico's voor ZLM. De risico's worden gekwantificeerd tot een vereiste solvabiliteit, de zogenaamde Solvency Capital Requirement (SCR). De vereiste solvabiliteit wordt gebaseerd op de volgende risico's:

- Marktrisico - risico's die samenhangen met beleggingen, in combinatie met het renterisico van de verplichtingen.
- Tegenpartijrisico - risico's die samenhangen met kredietwaardigheid van vorderingen.
- Verzekeringstechnisch risico - risico's die samenhangen met verzekeringsproducten en specifiek het catastroferisico.
- Operationeel risico - risico's die samenhangen met processen, personen, systemen en externe factoren.

In 2012 is op verzoek van DNB een parallelrun uitgevoerd op basis van de cijfers per 31 december 2011. De vereiste solvabiliteit (SCR) kwam uit op € 49,1 miljoen en onze solvabiliteitsmarge bedroeg per 31 december 2011 432%. In 2013 hebben we een tweede parallelrun op basis van de cijfers per eind 2012 uitgevoerd. De SCR was opgelopen tot € 56,2 miljoen en onze solvabiliteitsmarge teruggelopen tot 400%. Onder de huidige regelgeving (Wet op het financieel toezicht) wordt de solvabiliteit niet op basis van risico's berekend. Daarom is er geen vergelijking mogelijk met de risicobenadering op basis van Solvency II.

In aanvulling op de gekwantificeerde risico's (SCR) in de Solvency II-berekeningen onderkent ZLM de volgende risico's:

- Strategisch risico - risico's die samenhangen met strategische besluitvorming, implementatie van de strategie en marktontwikkelingen.
- Reputatie- en integriteitsrisico - risico's die samenhangen met reputatieschade.
- Liquiditeitsrisico - risico's die samenhangen met onvoldoende beschikbaarheid van liquide middelen op korte termijn.

Deze risico's sluiten aan op de richtlijnen.

ORSA

Op uitnodiging van DNB hebben we in 2012 en 2013 deelgenomen aan een oefening in het opzetten en uitvoeren van een ORSA. ORSA staat voor Own Risk Solvency Assessment. Daarbij toetsen we de op basis van Solvency II vereiste kapitaalbehoefte (SCR) aan de door onszelf aan de hand van scenario's ingeschatte kapitaalbehoefte over langere termijn. De gekozen scenario's variëren van een basis-scenario waarin de ontwikkeling van de SCR uit het verleden wordt geëxtrapoleerd tot en met 2017 tot het scenario waarin in de periode tot en met 2017 een verzekerde catastrofe van eens in de 1000 jaar plaatsvindt (schadelast € 77,3 miljoen) en de herverzekeraars insolvent zijn in combinatie met een zware financiële crisis. In geen van alle door ons gekozen scenario's bevindt het dieptepunt van onze solvabiliteit zich op een niveau dat onder 200% uitkomt. Onze huidige en toekomstige solvabiliteitspositie kan dus als zeer veilig worden beschouwd.

KAPITAALBELEID

Onze solvabiliteitspositie meten we af aan de verhouding tussen de vereiste en de aanwezige solvabiliteit. Deze zijn per 31 december 2013 € 15,418 miljoen respectievelijk € 233,946 miljoen. Onze solvabiliteitsmarge is dan 1517%.

ZLM houdt als noodzakelijk geachte solvabiliteit een bedrag van € 103 miljoen aan. Dat is ongeveer 668% van de wettelijk vereiste solvabiliteit (zie blz. 64).

Het is niet waarschijnlijk dat de aanwezige solvabiliteit daalt onder de noodzakelijk geachte solvabiliteit. Als de aanwezige solvabiliteit echter toch in de buurt komt van de noodzakelijk geachte solvabiliteit dan kunnen maatregelen genomen worden om extra kapitaal te genereren of om de risico's te verminderen. Hiervoor is een kapitaalbeleid opgesteld.

Mogelijkheden om de aanwezige solvabiliteit te versterken zijn de volgende:

- premieverhoging
- kostenbesparing
- herzien van de voorwaarden.

Onder het toekomstige regime van Solvency II kan de solvabiliteit ook positief worden beïnvloed door bedrijfsrisico's te verminderen waardoor de SCR omlaag zal gaan.

Maatregelen om risico's te verminderen zijn:

- verlagen risicoprofiel beleggingen
- meer herverzekeringsdekking inkopen
- afstoten van een product of (deel)markt.

Door een goed inzicht te vormen en te houden in zowel onze risico's als onze solvabiliteit en door tijdig adequate maatregelen te treffen achten wij de kans zeer gering dat de ontwikkeling van de solvabiliteit van ZLM tot het nemen van dergelijke maatregelen aanleiding zal geven.

PER RISICO

Marktrisico

Het marktrisico heeft hoofdzakelijk betrekking op de beleggingsportefeuille. Specifieke risico's die hierbij van belang zijn betreffen risico's op rente, aandelen, onroerend goed, valuta, kredietwaardigheid (inclusief het spreadrisico) en concentraties (relatief grote belangen in individuele partijen).

Het beleid omtrent de beleggingen in aandelen en vastrentende waarden is vastgelegd in het strategische beleggingsplan. Ten behoeve van het afdekken van het verzekeringstechnische risico worden vastrentende beleggingen aangehouden met een laag risicoprofiel. Dit zijn hoofdzakelijk beleggingen in staatsobligaties met de hoogste rating voor kredietwaardigheid, de zogenaamde triple A-rating. Met ingang van 2012 zijn beleggingen in onroerend goed in de portefeuille ver afgebouwd. Er resteren nog beleggingen in gebouwen voor eigen gebruik.

Spreiding in verschillende risico's is een belangrijk onderdeel van het strategische plan evenals een gematigd risicobudget. Relevante beleggingen die niet in euro's noteren, worden (voor 50% in 2013 en voor 75% in 2014) afgedekt door valutatermijncontracten.

Het vermogensbeheer is door ZLM uitbesteed op basis van een fiduciair mandaat.

Binnen ZLM is een beleggingscommissie actief bestaande uit de algemeen directeur, de directeur Verzekeringszaken en de financieel manager. De beleggingscommissie wordt bijgestaan door een externe adviseur.

Tegenpartijrisico

Het tegenpartijrisico is het risico dat een tegenpartij niet aan haar verplichtingen kan voldoen. Op basis van Solvency II vallen de vorderingen op herverzekeraars, rekening-couranttegoeden bij bankinstellingen, debiteuren en overige vorderingen voor ZLM onder het tegenpartijrisico. Om het risico te beperken werkt ZLM met gerenommeerde partijen met een adequate rating en worden banksaldi gespreid over verschillende banken. Voor vorderingen op verzekeringnemers zijn klantvriendelijke en gedegen incassoprocedures opgesteld. In 2013 hebben we 0,1% van het bruto premie-inkomen als dubieuze debiteuren afgeboekt (€ 92.000).

Verzekeringstechnisch risico

Dit betreft het risico dat de schade-uitkeringen nu en in de toekomst niet meer kunnen worden voldaan uit de premie- en/of beleggingsinkomsten. Ook het risico op catastrofes valt onder het verzekeringstechnische risico. ZLM beheerst deze verzekeringstechnische risico's door een uitgewerkte systematiek van schadereservering, een solide herverzekeringsbeleid en het evalueren van de premie-schadeverhouding. Bovendien worden de verzekeringstechnische verplichtingen afgedekt met beleggingen met een laag risicoprofiel. Het herverzekeringsbeleid laten we periodiek toetsen door een externe partij. We hanteren een gericht fraudebeheersingsbeleid. In 2013 bereikten we in de rangschikking van het Verbond van Verzekeraars het hoogst mogelijke niveau van fraudebeheersing.

Operationeel risico

Het operationele risico is het risico dat verliezen ontstaan als gevolg van ontoereikende of ontbrekende interne processen, medewerkers, systemen of door externe gebeurtenissen. Onder het operationele risico vallen ook specifieke risico's op het gebied van uitbesteding, ICT, integriteit en juridische en compliancerisico's. Deze specifieke risico's worden hierna toegelicht. Ter beperking van het operationele risico hanteert ZLM een stelsel van interne regels, functiescheidingen en controles die voornamelijk door de lijnorganisatie worden bewaakt. Een nieuwe praktische risicobeheersmaatregel vormde in 2013 de aanschaf en installatie van een noodstroomvoorziening.

Uitbestedingsrisico

Onder het uitbestedingsrisico wordt verstaan het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van aan derden uitbestede, voor ZLM wezenlijke, werkzaamheden worden geschaad. Het gaat dan om de uitbesteding van werkzaamheden van de alarmcentrale, het vermogensbeheer en het herverzekerde deel van de schadebehandeling in de branche Rechtsbijstand.

Teneinde de risico's van uitbesteding te beheersen is een beleidsregeling uitbesteding opgesteld, waarmee nieuwe vormen van uitbesteding worden beoordeeld. Daarnaast zijn met organisaties aan wie belangrijke activiteiten zijn uitbesteed contractuele afspraken gemaakt over de beheersing van dit risico.

ICT-risico

Het risico dat bedrijfsprocessen en de informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd zijn, is benoemd als ICT-risico. ZLM heeft technische en beheersmatige maatregelen getroffen om deze risico's te beperken.

Het omvat de onderwerpen:

- Toegang tot ICT-systemen. Als belangrijke beheersmaatregel zijn in 2013 onze autorisatiematrixen sterk verbeterd. Ook is als bescherming tegen hackers een zogenaamd Intrusion Detection systeem aangeschaft.
- Wijzigingsbeheer, waar we een uitgewerkt change & releaseproces hanteren.
- (beschadiging of verlies van) Software & digitale data, welk risico wordt beheerst met back-up-routines en uitwijkprocedures.
- (beschadiging of verlies van) Hardware; uitwijk speelt hier ook een belangrijke rol. In 2014 zullen we onze uitwijkprocedures geheel nieuw opzetten.
- SLA-management; het beheren en beheersen van de (contractuele) afspraken met leveranciers.
- Configuratiemanagement, de controle over alle componenten en versies van onze IT-infrastructuur. Dit onderdeel wordt in 2014 verder uitgewerkt.

In 2013 is een alomvattend informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld, dat onder andere door de nieuw aangestelde security officer wordt bewaakt.

Integriteitsrisico

Het integriteitsrisico betreft het risico dat de integriteit van ZLM wordt beïnvloed als gevolg van niet integere of onethische gedragingen. Binnen ZLM is er grote aandacht voor de beheersing van risico's op het gebied van integriteit en fraude. Screening van alle nieuwe medewerkers, functiescheidingen, vierogenprincipe en gedragscodes zijn aanwezige beheersmaatregelen.

Fraude door verzekeren komt helaas voor. Ook op dit terrein worden passende maatregelen genomen. De compliance officer houdt toezicht op de naleving van de maatregelen. De fraudecoördinator en fraudecontactpersonen geven concreet invulling aan de beheersing van frauderisico's.

Juridische en compliancerisico's

Het niet naleven van wet- en regelgeving en het mogelijk bedreigd worden van de rechtspositie van ZLM, waaronder de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn, vallen onder het juridische- en compliancerisico. De organisatie beschikt over juridische expertise die bij standaardtransacties wordt betrokken. Bij complexe zaken (procedures, belangrijke en veelomvattende contracten) wordt advies ingewonnen bij gespecialiseerde externe juristen. De compliance officer houdt toezicht op de naleving van de relevante wet- en regelgeving.

Strategisch risico

Het strategisch risico heeft betrekking op de risico's die samenhangen met het proces van strategiebepaling. Ook externe omgevingsfactoren zijn hierop van invloed. Bij het proces van strategiebepaling worden risico's op het gebied van economie, politiek, demografische ontwikkelingen, concurrentieverhoudingen, klimaat en technologie betrokken. Bij ZLM staan klanttevredenheid, kwaliteit en zorgvuldigheid hoog in het vaandel. Ondanks de sterke concurrentie binnen de verzekeringsbranche en specifiek op het terrein van de motorrijtuigenverzekeringen zijn de strategie en het beleid van ZLM nog steeds effectief. Al enige jaren waarden klanten ZLM als beste verzekeraar! ZLM heeft in 2013 het Keurmerk Klantgericht Verzekeren wederom behouden. Overigens laat dit onverlet dat de ontwikkelingen nauwgezet worden gevolgd. Waar nodig en mogelijk worden passende maatregelen genomen.

Reputatierisico

Het reputatierisico heeft betrekking op eventuele reputatieschade als gevolg van negatieve publiciteit. Het beheersen van dit risico hangt zeer sterk samen met de beheersing van alle overige risico's. De hoge mate van klanttevredenheid toont ook hier aan, dat ZLM een goede reputatie heeft. Begin 2013 deed zich een incident voor bij de uitvoering van onze actie om alle verzekeringnemers een bedrag uit te betalen van € 50 als tegemoetkoming voor de fors gestegen assurantiebelasting. Mede dankzij snel en adequaat optreden mogen we constateren dat dit incident geen nadelige gevolgen voor onze reputatie heeft gehad.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico heeft betrekking op de kans dat op korte termijn onvoldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de lopende verplichtingen te voldoen. In dit verband sluit de uitstekende solvabiliteit aan op de prima liquiditeitspositie van ZLM. ZLM heeft ruimschoots voldoende liquide middelen beschikbaar of kan deze op korte termijn beschikbaar maken om aan de lopende verplichtingen te voldoen.

GOVERNANCE PRINCIPES

In dit deel van het jaarverslag vermelden wij op welke wijze ZLM de bepalingen van de Governance Principles (de Code) van 1 juli 2013 toepast. Wij volgen daarbij de volgorde en nummering die de Code aanhoudt.

1. NALEVING CODE EN TRANSPARANTE VERANTWOORDING

1.1 Toepassing Code

ZLM past de principes van de Code toe.

1.2 Verantwoording Code

In dit deel van het jaarverslag en op de website vermelden wij gemotiveerd op welke wijze wij de bepalingen van de Code toepassen.

2. RAAD VAN COMMISSARISSEN (RVC)

2.1 Samenstelling en deskundigheid

- 2.1.1 Voor de werving van leden van de RvC hanteert ZLM een profielschets. Daarin zijn als voorwaarden onder andere eisen gesteld met betrekking tot complementariteit, collegiaal bestuur, onafhankelijkheid en diversiteit. Een uitwerking van deze aspecten is opgenomen in een deskundigheids- en een geschiktheidsmatrix. De huidige RvC bestaat uit drie mannen en twee vrouwen.
- 2.1.2 De RvC van ZLM bestaat uit vijf leden. Dit aantal past bij de aard, omvang en complexiteit van ons bedrijf.
- 2.1.3 De leden van de RvC van ZLM zijn zich, gegeven het onderlinge karakter van ZLM, terdege bewust van het centrale belang van de leden/verzekerden en in samenhang daarmee de belangen van de medewerkers van ZLM en die van de maatschappelijke omgeving waarbij ZLM betrokken is.
- 2.1.4 Bij de werving van een nieuw lid van de RvC hanteert ZLM een op de vacature toegespitste profielschets die past binnen de algemene profielschets voor de RvC. Daarmee wordt bereikt dat de benodigde deskundigheid en complementariteit in de RvC aanwezig zijn en blijven.
- 2.1.5 Bij de verkiezing van de huidige voorzitter is aandacht besteed aan diens deskundigheid en ervaring in de financiële (i.c. bancaire) sector, de sociaal-economische en politieke cultuur en de maatschappelijke omgeving van de markt waarin ZLM opereert (i.c. woonachtig en werkzaam geweest in Noord-Brabant en Zeeland).
- 2.1.6 De huidige leden van de RvC zijn nagenoeg permanent bereikbaar en hebben vrijwel geen enkele reguliere bijeenkomst van de RvC of één van de commissies van de RvC verzuimd.
- 2.1.7 De leden van de RvC ontvangen een vaste vergoeding voor hun werkzaamheden. Deze wordt goedgekeurd door de Algemene Ledenvergadering en volgt de loonontwikkeling van de cao voor het Verzekeringsbedrijf.

- 2.1.8 Het onderwerp permanente educatie (PE) wordt regelmatig in de bijeenkomsten van de RvC behandeld. In het Verslag van de Raad van Commissarissen in dit jaarverslag wordt meer in detail over het afgelopen jaar gerapporteerd met betrekking tot PE.
- 2.1.9 Jaarlijks evalueert de RvC zijn functioneren en betreft daarbij onder andere de effectiviteit van het PE-programma.
- 2.1.10 Eenmaal in de drie jaar evalueert de RvC zijn functioneren onder begeleiding van een onafhankelijke derde. De laatste keer vond de evaluatie van het eigen functioneren in deze vorm plaats in 2011. In 2014 zal het functioneren van de RvC weer worden geëvalueerd onder onafhankelijke begeleiding.

2.2 Taak en werkwijze

- 2.2.1 In ieder geval eenmaal per jaar bespreekt de RvC de door de directie opgestelde risico-inventarisatie en -evaluatie. Jaarlijks keurt de RvC de risicobereidheid van ZLM goed. De bespreking in de RvC wordt voorbereid door de Audit- en Risicobeheercommissie uit de RvC.
- 2.2.2 Bij de aanstelling van de (twee) leden van de Audit- en Risicobeheercommissie uit de RvC worden deze leden getoetst op hun kennis van en ervaring met risicobeheer en financiële verslaglegging.

3. RAAD VAN BESTUUR (ZLM: RVB = DIRECTIE)

3.1 Samenstelling en deskundigheid

- 3.1.1 In het lopende proces van vernieuwde directiesamenstelling in verband met de pensionering van de algemeen directeur (per medio 2016) worden de elementen van complementariteit, collegiaal bestuur en diversiteit uitdrukkelijk meegenomen.
- 3.1.2 In de functiebeschrijving van de (twee) directieleden van ZLM zijn als functie-eisen onder andere gesteld:
- gedegen kennis van de financiële sector in het algemeen en het verzekeringswezen in het bijzonder;
 - gedegen kennis van de maatschappelijke functies van ZLM en van de belangen van alle betrokken partijen;
 - grondige kennis om de hoofdlijnen van het totale beleid van ZLM te kunnen beoordelen en bepalen en zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te kunnen vormen over risico's die daarbij worden gelopen.
- 3.1.3/ 3.1.4 In de functiebeschrijving van de algemeen directeur is uitdrukkelijk de taak opgenomen om een programma van PE voor de directieleden op te stellen. De directie van ZLM volgt daartoe jaarlijks in ieder geval het PE-deskundigheidsprogramma van Nyenrode en het Verbond van Verzekeraars.

3.1.5 In 2013 hebben de directieleden in het kader van PE aan de volgende bijeenkomsten deelgenomen:

- Bram de Jonge, algemeen directeur:
 - 18 april 2013: symposium van Gfk 'Verzekeren met vertrouwen'. Over de relatie tussen consument en verzekeraar (deelnemer en inleider).
 - 19 juni 2013: symposium van de Erasmus Universiteit Rotterdam 'Open normen ingevuld'. Over het toezicht op de financiële sector.
 - 19 november 2013: PE-programma 'Deskundigheidsbevordering voor verzekeraars' van Nyenrode en Verbond van Verzekeraars: 'Assurance & in control statement, strategisch vermogensbeheer, understanding financial markets & financial products' en 'Financial reporting, performance measurement en beloningsbeleid'.
- Marinus Schroevers, directeur Verzekeringszaken:
 - 2 april 2013: PE-programma 'Deskundigheidsbevordering voor verzekeraars' van Nyenrode en Verbond van Verzekeraars: 'Ethiek, integriteit en dilemma's', 'Integriteit, soft controls, values en financial behaviour' en 'Financiële kaders' (Solvency II en Wft game).
 - 1 oktober 2013: PE-programma 'Deskundigheidsbevordering voor verzekeraars' van Nyenrode en Verbond van Verzekeraars: 'Ethiek, moresprudentie, morele moed en klantbelang centraal', 'Cyber security' en 'Sturen op kernwaarden, gedrag en cultuur in de verzekeringssector'.
 - 4 december 2013: symposium Nyenrode 'Organisatie-ecologie: Survival of the fittest?' over de winst van sturen op gedrag, cultuur, kernwaarden en veranderingen (deelnemer en inleider).

3.1.6 De commerciële belangen van ZLM zelf staan voor onze organisatie niet voorop bij de afweging van belangen ten opzichte van te nemen risico's. ZLM streeft in de eerste plaats naar het realiseren van het klantbelang vanuit een financieel solide en solvabele onderneming.

3.1.7 Binnen de directie van ZLM is de algemeen directeur belast met het risicobeheer en als zodanig steeds tijdig betrokken bij besluitvorming die voor ZLM van materiële betekenis is voor het risicoprofiel.

3.1.8 De algemeen directeur van ZLM draagt geen individuele commerciële verantwoordelijkheid en functioneert onafhankelijk van de commerciële taakgebieden waarvoor de directeur Verzekeringszaken primair verantwoordelijk is.

3.2 Taak en werkwijze

3.2.1 De directie is zich, gegeven het onderlinge karakter van ZLM, terdege bewust van het centrale belang van de leden/verzekerden en in samenhang daarmee de belangen van de medewerkers van ZLM en die van de maatschappelijke omgeving waarbij ZLM betrokken is. Het beleid van de directie van ZLM is gericht op de lange termijn (continuïteit); de directie draagt er zorg voor dat wordt voldaan aan de wet- en regelgeving en de codes die op ZLM van toepassing zijn.

- 3.2.2 De klant en het klantbelang staan van nature centraal in het beleid van ZLM. Dit toont zich in een goede prijs-kwaliteitverhouding voor onze producten en een hoge mate van persoonlijke dienstverlening door onze medewerkers. Vanaf het eerste moment van bestaan van het Keurmerk Klantgericht Verzekeren mogen wij dit keurmerk voeren.
- 3.2.3 De leden van de directie hebben op 14 oktober 2011 een moreel-ethische verklaring ondertekend die op de website www.zlm.nl/overzlm/wiezijnwij/doelstellingen is te lezen. In september 2013 hebben de leden van de RvC en de directieleden de wettelijke eed of belofte afgelegd ten overstaan van elkaar en de compliance officer van ZLM.
- 3.2.4 De elementen uit de moreel-ethische verklaring zijn uitgewerkt in een aantal interne codes binnen ZLM, waarvan de Gedragscode ZLM de belangrijkste is. Bij indiensttreding ontvangt iedere nieuwe medewerker een exemplaar van deze gedragscode als bijlage en onderdeel van het arbeidscontract.

4. RISICOMANAGEMENT

- 4.1 De algemeen directeur is binnen de directie van ZLM primair verantwoordelijk voor het totale risicomanagement. Minstens eenmaal per jaar bespreekt de directie de risico-inventarisatie en -evaluatie met de RvC en legt daarbij de risicobereidheid ter goedkeuring aan de raad voor.
- 4.2 De RvC beoordeelt bij de bespreking van het risicoprofiel van ZLM op advies van de Audit- en Risicobeheercommissie van ZLM of de kapitaalallocatie en het liquiditeitsbeslag overeenstemmen met de goedgekeurde risicobereidheid.
- 4.3 De RvC bespreekt jaarlijks met de directie de missie, visie en strategie van ZLM in samenhang met de bedrijfsactiviteiten en de risicobereidheid.
- 4.4 Het risicobeheer binnen ZLM wordt uitgevoerd door de algemeen directeur. Deze is als dagelijks beleidsbepaler uiteraard nauw betrokken bij beslissingen die van materiële betekenis zijn voor het risicoprofiel van ZLM.
- 4.5 ZLM heeft een productgoedkeuringsproces vastgelegd en hanteert dat bij de introductie van nieuwe producten en bij de wijziging van bestaande producten. Bij het proces zijn Risicobeheer, Compliance, Internal Audit en de actuaris betrokken. Elk nieuw product en elke aanpassing van een bestaand product wordt getoetst op de zogenoemde KNVB criteria van de AFM (Kostenefficiënt, Nuttig voor de klant, Veilig voor de klant en Begrijpelijk).

5. AUDIT

- 5.1 De internal auditor hanteert voor zijn werkzaamheden een jaarprogramma dat hij samenstelt in overleg met de directie en de Audit- en Risicobeheercommissie.
- 5.2 De internal auditor heeft binnen ZLM een zelfstandige en onafhankelijke positie, zoals beschreven in zijn functiebeschrijving. Hij rapporteert aan de directie en aan de Audit- en Risicobeheercommissie.
- 5.3 De internal auditor beoordeelt het functioneren van de governancestructuren binnen ZLM, het risicobeheer (opzet, bestaan en werking van de beheersmaatregelen), voert kwaliteitsaudits uit (onder andere ten behoeve van het behouden van het KKV) en ondersteunt de externe accountant bij diens werkzaamheden. Hij rapporteert daarover aan de directie, de Audit- en Risicobeheer-commissie en (andere) direct betrokkenen.
- 5.4 Gegeven de werkzaamheden van de internal auditor (zie 5.3) vindt er regelmatig informatie-uitwisseling plaats tussen de internal auditor, de externe accountant en de Audit- en Risicobeheercommissie. Deze uitwisseling van informatie betreft in ieder geval het auditplan van de externe accountant en het jaarprogramma en -verslag van de internal auditor.
- 5.5 De kwaliteit en effectiviteit van de governance, het risicobeheer en de processen van interne beheersing van ZLM zijn vaste onderwerpen waarover de externe accountant in zijn verslag aan de directie en de RvC rapporteert.
- 5.6 In 2012 is ZLM door DNB ingedeeld in toezichtsklasse T2. Daarmee heeft ZLM niet langer een eigen toezichtsteam van DNB; er is een team voor alle in de klasse T2 ondergebrachte instellingen samen. Door DNB is daarbij desgevraagd ook meegedeeld dat deze geen aanleiding vindt tot het houden van het tripartite overleg zoals in de Code staat aangegeven.

6. BELONINGSBELEID

6.1 Uitgangspunt

- 6.1.1 In het door ZLM vastgelegde en door de RvC goedgekeurde beloningsbeleid zijn de genoemde uitgangspunten uitgewerkt.

6.2 Governance

- 6.2.1 In het Reglement voor de RvC van ZLM is bepaald dat de RvC:
- de beloning en de overige arbeidsvoorwaarden van de directieleden vaststelt;
 - verantwoordelijk is voor het uitvoeren en jaarlijks evalueren van het vastgestelde beloningsbeleid van de maatschappij;
 - goedkeuring geeft aan het beloningsbeleid van de leden van het managementteam;
 - goedkeuring geeft aan de algemene beginselen van het beloningsbeleid en deze regelmatig toetst.

6.2.2 ZLM kent geen variabele inkomens. Ook is er in geen enkel arbeidscontract een extra beloning bij indiensttreding of ontslag opgenomen.

6.3 Bestuurdersbeloning

6.3.1 Het (totale) inkomen van de directieleden van ZLM is onderdeel van het door de RvC goedgekeurde beloningsbeleid van ZLM en is vastgesteld conform de functiewaarderings- en beloningssystematiek zoals die voor alle medewerkers van ZLM geldt. De bandbreedte waarbinnen het inkomen van de directieleden zich bevindt, is de mediaan van de financiële sector, die als referentiemarkt geldt.

6.3.2 Over een eventuele vergoeding bij ontslag zijn met de directieleden van ZLM geen afspraken gemaakt en/of vastgelegd.

6.3.3 Aan de directieleden van ZLM wordt geen variabele beloning toegekend.

6.3.4 ZLM is een onderlinge verzekeringsmaatschappij en kent geen aandeelhouders en aandelen.

6.4 Variabele beloning

6.4.1 ZLM kent geen variabele beloning.

t/m

6.4.6

7. NALEVING WET- EN REGELGEVING

De algemeen directeur (risicobeheer) en de compliance officer monitoren nieuwe wet- en regelgeving. Dit onderwerp vormt een vast agendapunt van hun tweewekelijkse overleg. De compliance officer doet van het bestaan en implementeren van nieuwe wet- en regelgeving verslag in zijn jaarlijkse rapportage.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

ALGEMEEN

ZLM is een regionale verzekeraar in Zeeland/Noord-Brabant voor verzekeringen op met name de gebieden wonen en vervoer en verzekeringen voor aansprakelijkheid en rechtsbijstand. Op genoemde gebieden heeft ZLM zich de afgelopen decennia bewezen als een stevige speler, wordt ZLM door externen beoordeeld als beste verzekeraar van het land en hoog gewaardeerd op kwaliteit-, prijs,- en serviceniveau. Het karakter van de onderlinge, waarbij klanten tevens lid zijn, maakt ZLM tot een robuuste en stabiele verzekeraar. In 2013 hebben zowel de kernactiviteit als het beleggen goed gepresteerd.

STRATEGIE

De RvC heeft dit jaar uitvoerig met de directie gesproken over de strategie van de onderneming. Waar staan we nu en wat is de gewenste en mogelijke koers voor de toekomst? Een blijvend belangrijk onderwerp om ook voor de komende jaren een goed beeld te hebben van de mogelijkheden en tijdig te herkennen wat risico's en bedreigingen zijn. Bij het richtinggevend bespreken van de strategie en de daaruit voortvloeiende activiteiten is het onderlinge karakter steeds centraal gesteld. De randvoorwaarden, de door de externe toezichthouders gestelde eisen met betrekking tot solvabiliteit en compliance, zijn daarbij uitgangspunt van denken en handelen.

RISICOMANAGEMENT

Zowel de Audit- en Risicobeheercommissie als de voltallige RvC heeft, met als uitgangspunt het vastgestelde 'Handboek Risicomanagement', verscheidene malen gesproken over risicomanagement. De RvC heeft, zoals ieder jaar, de risicobereidheid van ZLM opnieuw vastgesteld.

SOLVENCY II

De directie informeert de RvC regelmatig over de stand van zaken omtrent Solvency II. Het is de bedoeling dat het regime van Solvency II binnen nu en enkele jaren wordt ingevoerd op Europees niveau in alle aangesloten landen. Dit opdat de verzekeringsmaatschappijen, door te voldoen aan de zwaardere eisen, solider zijn en ook op langere termijn aan hun verplichtingen kunnen voldoen. De RvC volgt de acties van de directie op de voet. Tot op heden is de verslaglegging adequaat en voldoet ZLM ruimschoots aan de gestelde eisen. De implementatie van het regime Solvency II binnen Europa is wederom uitgesteld, maar ZLM is er klaar voor.

Naast bovenstaande onderwerpen heeft de RvC zich onder andere ook verdiept in:

- Het concept van het jaarverslag en de jaarrekening
- Het beleggingsbeleid
- De managementletter en verslagen van de externe accountant (PwC)
- Productaanpassingen/marketing
- Het vaststellen van de begroting
- De maandelijkse managementinformatie
- De bezoldiging van de directie
- Compliance
- Diverse kwaliteitsrapportages
- Concept van het beleid en van de strategie
- De voorbereiding van de Algemene Ledenvergadering

CORPORATE GOVERNANCE

Structuur

Sinds juni 2013 bestaat de RvC uit vijf leden. De teruggang van zeven naar vijf leden was het sluitstuk van een traject dat in 2001 is gestart. In 2001 kwam er een RvC in plaats van een bestuur. Vanaf 2007 zijn ZLM en de Raad meegegaan in de nieuwe regelgeving aangaande het professionaliseren van het toezicht. Dit traject is juni 2013 voltooid. De huidige RvC is geselecteerd en samengesteld op basis van ervaring in bestuur, organisatie en toezicht in verschillende disciplines en toezichthoudende functies, binnen en buiten ZLM, en heeft de gewenste diversiteit aan expertise. De laatste mutaties betroffen het vertrek van twee commissarissen die hun zittingstermijn maximaal hebben vervuld, de heren A.J. Driesprong en G.C.H.M. de Wilde. Wij bedanken hen hartelijk voor hun jarenlange inzet voor ZLM. Na geruime tijd onder leiding van de voormalige voorzitter, de heer Driesprong, gefunctioneerd te hebben, is de heer Van den Heuvel (voorheen plaatsvervangend voorzitter) door de RvC-leden uit hun midden gekozen als beoogd voorzitter, en heeft hij het 'DNB-geschiktheidstraject' doorlopen, waarna hij definitief is aangesteld. Mevrouw De Koeijer is aangesteld als plaatsvervangend voorzitter.

Als RvC hebben we tijd besteed aan de bezetting van de directie en de samenstelling van het managementteam nu en in de toekomst, opdat de sterke punten van de onderneming en de medewerkers bekend zijn, en ook voor de toekomst geborgd kunnen worden. In dat kader heeft de voorzitter van de RvC eveneens gesproken met het managementteam en de Ondernemingsraad. In 2013 hebben de leden van de directie en de RvC de eed/belofte afgelegd ten overstaan van elkaar en de compliance officer van ZLM.

Commissies

In het verslagjaar waren er twee commissies actief: de Audit- en Risicobeheercommissie en de Remuneratiecommissie.

Audit- en Risicobeheercommissie

De commissie concentreerde zich op de controlcyclus, het risicomanagement, compliance en het beleggingsbeleid. Tevens heeft de commissie haar jaarlijkse gesprekken gevoerd met de functionarissen van Internal Audit en Compliance. De actuariële taken zijn belegd bij een externe partij, omdat de aard en omvang van ZLM geen eigen actuaaris rechtvaardigt.

De bezetting: tot 1 oktober waren de heer Van den Heuvel (voorzitter) en mevrouw De Koeijer lid van deze commissie. Per 1 oktober bestaat de commissie uit mevrouw De Koeijer (voorzitter) en de heer Verstraeten.

Remuneratiecommissie

De commissie was tijdens het verslagjaar namens de RvC belast met de werkgeversrol. Vanuit die rol heeft de commissie de beoordelingsgesprekken met de directie gevoerd. In de zomer en het najaar is ook enkele keren gesproken met de directieleden over het in gang gezette directietraject voor de toekomst.

De bezetting: tot 1 juli waren de heren Driesprong (voorzitter) en Verstraeten lid van deze commissie. Per 1 juli heeft de heer Van den Heuvel, de heer Driesprong opgevolgd. Per 1 oktober bestaat de commissie uit mevrouw Westdijk-Wilkes (voorzitter) en de heer Van den Heuvel.

EVALUATIE/PERMANENTE EDUCATIE (PE)

In 2013 heeft geen vastgelegd evaluatietraject plaatsgevonden binnen de RvC. De vernieuwde RvC acht dat eerst zinvol na langer met elkaar functioneren in deze samenstelling. Wel heeft de RvC in oktober teruggekeken op de samenwerking in het afgelopen jaar en besproken waar lessen zijn te leren. Tijdens deze bijeenkomst is ook de taakverdeling en ieders rol besproken, zowel onderling als in relatie tot de directie.

PE, zowel op het gebied van toezicht als op het gebied verzekeringen/zakelijke dienstverlening, had ook de aandacht. De heren De Kater en Verstraeten en mevrouw Westdijk-Wilkes hebben curricula gevolgd aan Nyenrode en de heer Van den Heuvel en mevrouw De Koeijer hebben de masterclass voor toezichthouders van de Erasmus Universiteit Rotterdam met goed gevolg afgelegd. Tevens hebben alle commissarissen individueel seminars, symposia en andere bijeenkomsten bezocht; georganiseerd door universiteiten, accountantskantoren en advocatenkantoren. Het onderwerp PE komt regelmatig terug tijdens de vergaderingen.

Tevens heeft de RvC ingevoerd dat voor iedere vergadering van de RvC met de directie er ter voorbereiding een vooroverleg plaatsvindt binnen de RvC.

CONTACTEN MET MEDEWERKERS/ONDERNEMINGSRAAD

De RvC heeft jaarlijks een vergadering met de Ondernemingsraad. In deze vergadering komen reguliere zaken aan de orde. Tevens geeft de Ondernemingsraad aan hoe zij naar de ontwikkelingen kijkt en waar (mogelijk) knelpunten zitten. De samenwerking en de relatie tussen de directie en de Ondernemingsraad zijn goed.

Tijdens iedere vergadering van de RvC houdt een lid van het managementteam een presentatie over zijn activiteiten, de organisatie van zijn afdeling en de perspectieven. Hierdoor krijgen we als RvC goed zicht op het tweede echelon van de onderneming.

VIER ROLLEN

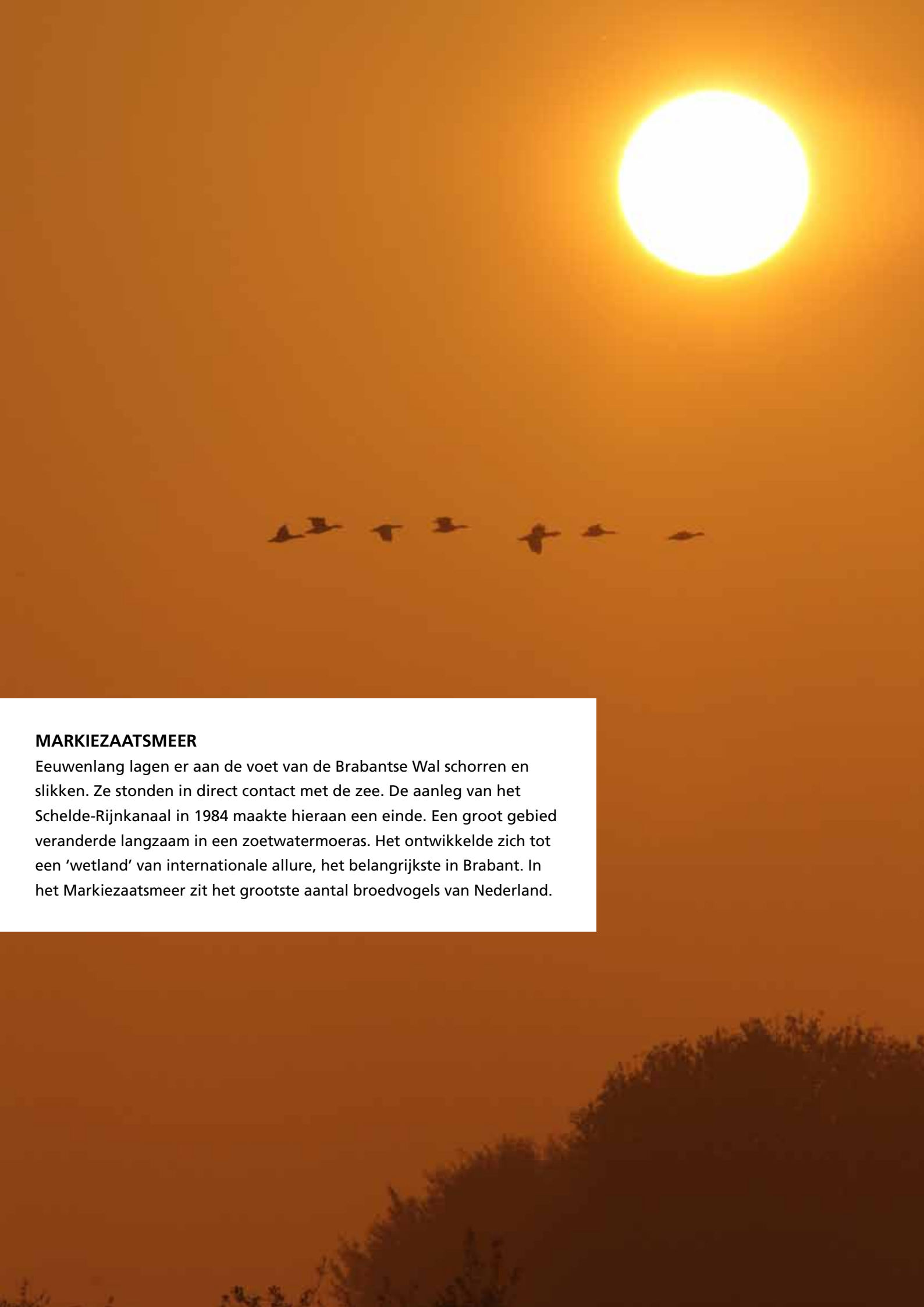
Als RvC zien we dat we vier rollen hebben richting de directie en ook als orgaan van de onderlinge. Deze rollen zijn: toezichthouder, werkgever, adviseur/klankbord en informele netwerkspeler. Wisselend voerden we deze rollen uit, waarbij die van toezichthouder vanzelfsprekend de meeste tijd en aandacht vergde. Daarnaast zijn we onderling en in interactie met de directie regelmatig in gesprek geweest over het functioneren van de directie nu, en hoe we dat gezamenlijk zien in de toekomst. Op verschillende terreinen adviseerde de RvC vanuit zijn eigen disciplines, kennis en ervaring. In dat kader waren de verschillende achtergronden en netwerken van de individuele commissarissen functioneel.

TOT SLOT

De Raad van Commissarissen spreekt zijn erkentelijkheid uit naar de directie, het managementteam en alle overige ZLM-medewerkers voor de inzet en betrokkenheid die zij getoond hebben en de successen die in 2013 gerealiseerd zijn. Tevens is de RvC trots op ZLM vanwege de behaalde externe beoordelingen als 'Beste Verzekeraar van Nederland' en 'Keurmerk Klantgericht Verzekeren'. De goede resultaten uit het verleden zijn geen garantie voor de toekomst, maar vormen een belangrijke basis en een goed perspectief.

Goes, 22 mei 2014

De Raad van Commissarissen
dhr. mr. F.A.M. van den Heuvel, voorzitter
mw. drs. J. de Koeijer, plaatsvervangend voorzitter
dhr. ir. J.W. de Kater
dhr. drs. R.A.L. Verstraeten
mw. C.M. Westdijk-Wilkes MBA/MSM

MARKIEZAATSMEER

Eeuwenlang lagen er aan de voet van de Brabantse Wal schorren en slikken. Ze stonden in direct contact met de zee. De aanleg van het Schelde-Rijnkanaal in 1984 maakte hieraan een einde. Een groot gebied veranderde langzaam in een zoetwatermoeras. Het ontwikkelde zich tot een 'wetland' van internationale allure, het belangrijkste in Brabant. In het Markiezaatsmeer zit het grootste aantal broedvogels van Nederland.

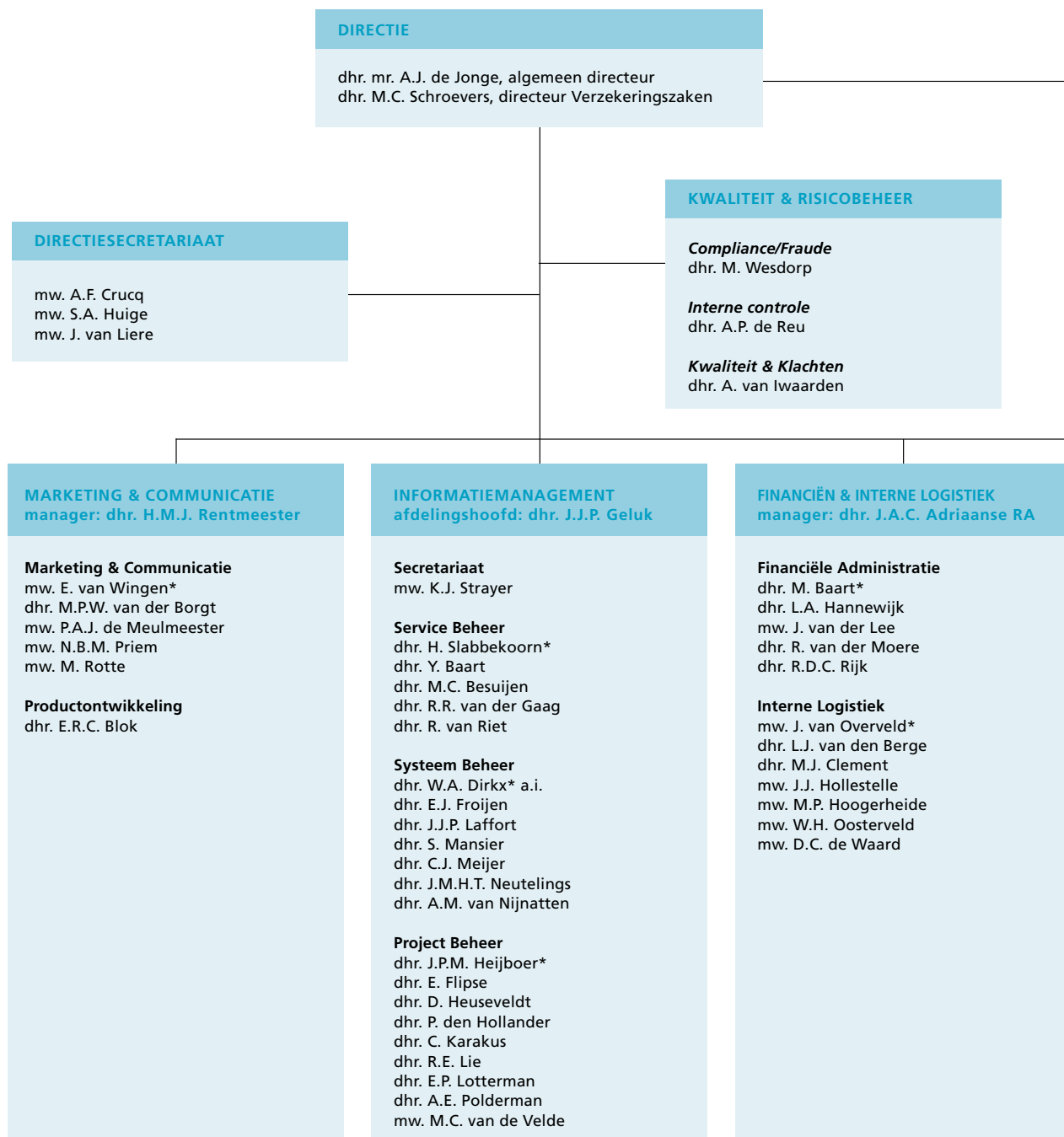
ALGEMENE LEDENVERGADERING

De Algemene Ledenvergadering van 2013 vond plaats op donderdag 20 juni 2013 in het kantoor van ZLM in Goes.

In deze bijeenkomst werd:

- de jaarrekening over 2012 vastgesteld en het batig saldo van € 16.191.000 aan de algemene reserve toegevoegd die daarmee uitkwam op € 224.964.000;
- decharge verleend aan de directie voor het gevoerde beleid in 2012;
- decharge verleend aan de RvC voor het gehouden toezicht in 2012;
- afscheid genomen van de leden van de RvC de heer A.J. Driesprong te Hoogmade en de heer G.C.H.M. de Wilde te Bakel. De plaatsen van de heer Driesprong en de heer De Wilde in de RvC zijn niet ingevuld. De RvC bestaat nu uit vijf leden;
- PricewaterhouseCoopers Accountants NV te Rotterdam aangewezen als extern accountant.

ORGANISATIESHEMA

* = teamleider
° = seniormedewerker

STICHTING RECHTSBIJSTAND ZLM
manager: dhr. W.H.M. Claessens

**Rechtsbijstand
Motorrijtuigen**

dhr. R.P.C. Bal
mw. A.A.P.H. de Leeuw
mw. J. Luteijn
mw. C. Menger
dhr. J.R. Nonnekes °

**Rechtsbijstand
Personenschade**

dhr. G.I. Blankenstijn
mw. mr. S.A.M. Buise
mw. E.C. Clement
mw. B. Jongerius
dhr. M.A. Kole
mw. mr. J.T. van Loo
dhr. A.J. van Oosten °

Rechtsbijstand Algemeen

mw. L.M.F. Braem
mw. mr. P.A.M. van Dienst
dhr. mr. M. Griep
mw. mr. C.C.F.M. Kammers °
mw. R.K. Keerssemeeckers
mw. mr. C.J. Keijmel
mw. C.M. van de Lagemaat
mw. mr. R. van Maldegem
mw. mr. S. Reimerink
mw. mr. E.E. den Rooijen

Personenschade-expertise
dhr. A.C. Goud

ADVIES & ACCEPTATIE
afdelingshoofd: dhr. W.C. de Fouw

Secretariaat

mw. A.C.H. van Dalen

Bemiddeling

dhr. C.L. Kramer*
mw. S. Beekman
mw. E.J.T. van den Berg
mw. I.M. Blom
mw. C.J.J. Hamans
mw. J.K. Harinck °
dhr. F.M. Huibregtse °
mw. G.M. de Jager
mw. C.A. Maljers
dhr. A.M.A. Mol
mw. E. Puijpe
mw. A.E.C. Schuiter
mw. Y.P. Zandee

Buitendienst

dhr. J.T.M. Burgers
dhr. A.J. Hoondert
dhr. T.C.M. Schonck
dhr. H. Wagenmakers

Acceptatie

dhr. M.P.W. Bottinga*
mw. L.M.E. Berendsen
mw. D. Bimmel
mw. J.E. Buysrogge
mw. A.I. Fiers °
mw. S. Goetheer
dhr. C.A. de Graaff
mw. A.P. de Haas
mw. M. Hamelink
mw. D. Holleman
dhr. M.W. Jansen
mw. J. de Klerk
mw. S. Liplijn
mw. J. Maas
mw. K.D. Mes
mw. M. Meulenberg
mw. A.N. Peeters
mw. S.K. de Pré °
mw. N.B.M. Priem
mw. M. Rentmeester °
mw. L.H.H. de Roo
mw. R. Ruissen
mw. C. Schot
mw. I.A.M. Staps
mw. A. Toerse
mw. G.A. Traas
dhr. G. van de Velde °
mw. J. Verdonk °
mw. E.B.G.M. Vroomen
mw. U.A.M. Wijs
mw. D. Wondergem

SCHADE
afdelingshoofd: dhr. E.J. Goetheer

Schade Motorrijtuigen

mw. F. Leunis*
mw. S.L. Beijaard
mw. A.N. Bierens °
mw. M.N. Boertjes
mw. A.W.J. Bosschaart
dhr. M.J. Buitendijk
mw. E.P.A. van der Does
mw. M. van der Does
mw. M.E. Faasse
mw. C. Harkema
mw. K. Hendrikse
mw. M.J.I.D. van Heybeek
dhr. P.S.M. Jansen
mw. M. Jobse
dhr. M. van Loon °
dhr. J.S. Lucassen
mw. E.J.E. van der Moere
mw. C.M.J. Paardekooper °
mw. M.A.W. Roose
mw. R.Y. Ruissen
dhr. R.J.M. Uitterhoeve
mw. B.I. Vermeer
dhr. R. de Vroe °
mw. J. Wanjon
mw. T.S.M. Wilderom

Schade Varia

dhr. J.P.C. Korstanje*
dhr. R.T. Back
mw. J.A. Gebraad °
mw. M.J. Hoondert
mw. S. Jasperse
dhr. J.C.A. de Jonge °
dhr. L.R. Martens
mw. E.M. Nieuwenhuyze
mw. T. Noya
dhr. D.J. Polderman
mw. A. Ruijsbroek
dhr. E. van Rump
mw. M.M.B. Siebons
dhr. R. Stawny
mw. A.J. Steenbakker

Schade-expertise

dhr. K.P. Eikenaar
dhr. C.C. Franse

Personenschade

dhr. mr. P. Balkenende*
dhr. N. Boughmari
dhr. mr. J. Docter
dhr. W. Filius
mw. M. Geerdink °
mw. mr. E.F.B. de Jong
mw. G.N. Katsman
mw. C.E. van de Plasse
dhr. H. Sluyter

Personenschade-expertise

mw. M.M. van der Meer
dhr. A.P. Schrijver

Medisch advies

dhr. drs. mr. G.J. Kruihof

Medisch secretariaat

mw. M.H. Sinke

Technische Groep

dhr. A.J.D. van Ham*
mw. L.M.C. Bolleman
mw. F. de Haze
dhr. R. de Regt
mw. S.C.H. Smolders
mw. M. de Waard

Schade-expertise

dhr. F.J. van den Brand
dhr. M. van Dartel
dhr. A. Donker °
dhr. W.G.F.J. de Leijer
dhr. A.W. Otte
dhr. P.J.M. Pals
dhr. B. Ruijgers

KWEEKVIJVER

Advies & Acceptatie

dhr. N. Pekaar
mw. N. Provoost
mw. J. Verbrugge

Schade

mw. E.P. Allemekinders

JAARREKENING

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2013

(na resultaatbestemming)

in duizenden euro's

ACTIVA	Ref.	31 december 2013		31 december 2012	
		€	€	€	€
Immateriële vaste activa	4				
Computersoftware		2.565		4.867	
			2.565	4.867	
Beleggingen	5				
Terreinen en gebouwen		7.076		6.938	
Deelnemingen		502		499	
Vorderingen op deelnemingen		0		1.960	
Overige financiële beleggingen		303.579		294.734	
			311.157	304.131	
Vorderingen	6				
Vorderingen uit directe verzekeringen		6.392		5.368	
Vorderingen uit herverzekering		829		816	
Overige vorderingen		642		1.727	
			7.863	7.911	
Overige activa	7				
Materiële vaste activa		2.787		2.720	
Liquide middelen		50.333		51.833	
			53.120	54.553	
Overlopende activa	8		1.340	1.573	
			376.045	373.035	

in duizenden euro's

PASSIVA	Ref.	31 december 2013		31 december 2012	
		€	€	€	€
Groepsvermogen	9				
Algemene reserve		235.579		221.190	
Herwaarderingsreserve		1.897		3.774	
			237.476		224.964
Aandeel derden			457		581
Technische voorzieningen	10				
Voor niet-verdiende premies en lopende risico's		8.356		7.806	
Voor te betalen schade/uitkeringen		84.799		85.291	
			93.155		93.097
Voorzieningen	11				
Voor belastingen		5.207		5.604	
Overige voorzieningen		140		202	
			5.347		5.806
Schulden	12				
Schulden uit directe verzekering		34.951		33.560	
Schulden uit herverzekering		417		529	
Overige schulden		4.242		14.498	
			39.610		48.587
			376.045		373.035

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2013

Technische rekening schadeverzekering

in duizenden euro's

Ref.	2013		2012	
	€	€	€	€
Brutopremies	14	92.592		90.720
Uitgaande herverzekeringspremies		-4.593		-5.200
a		87.999		85.520
Wijziging technische voorzieningen niet-verdiende premies en lopende risico's				
- bruto		550		574
- aandeel herverzekeraars		0		0
b		550		574
Verdiende premies eigen rekening a-b		87.449		84.946
Toegerekende opbrengst uit beleggingen		3.259		4.262
Totaal baten		90.708		89.208
Brutoschaden		63.214		62.884
Aandeel herverzekeraars		-1.481		-2.862
c		61.733		60.022
Wijziging voorzieningen voor te betalen schaden/uitkeringen				
- bruto		-803		-4.987
- aandeel herverzekeraars		311		1.201
d		-492		-3.786
Schaden eigen rekening c+d		61.241		56.236
Bedrijfskosten	15	24.373		25.849
Totaal lasten		85.614		82.085
Resultaat technische rekening schadeverzekering	14	5.094		7.123

Niet-technische rekening

in duizenden euro's

		2013		2012	
Ref.		€	€	€	€
Resultaat technische rekening schadeverzekering	a	5.094		7.123	
Opbrengsten uit beleggingen	16				
Resultaat deelnemingen		104		152	
Opbrengst overige beleggingen		7.906		8.365	
Gerealiseerde winst op beleggingen		3.512		11.807	
		11.522		20.324	
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen		10.973		12.013	
		22.495		32.337	
Beleggingslasten	17				
Resultaat deelnemingen		3		864	
Beheerskosten en rentelasten		177		144	
Gerealiseerd verlies op beleggingen		792		1.772	
		972		1.920	
Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen		7.431		3.511	
		8.403		5.431	
		14.092		26.906	
Toegerekende opbrengst beleggingen overgeboekt naar technische rekening schadeverzekering	18	3.259		4.262	
		10.833		22.644	
Andere baten	19	924		2.056	
Andere lasten	20	-54		-9.912	
Resultaat niet-technische rekening schadeverzekering	b	11.703		14.788	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	a+b	16.797		21.911	
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	21	-4.072		-5.299	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen		12.725		16.612	
Resultaat aandeel derden		-213		-421	
Resultaat na belastingen		12.512		16.191	

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT 2013

in duizenden euro's

	2013		2012	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat	12.512		16.191	
<i>Aanpassingen voor:</i>				
- mutatie technische voorziening eigen rekening	58		-3.212	
- mutatie voorzieningen	-459		-1.135	
- afschrijving immateriële vaste activa	2.302		2.367	
- afschrijving overige materiële vaste activa	968		862	
- waardeverandering beleggingen	-3.915		-8.864	
<i>Mutaties in:</i>				
- kortlopende schulden	-8.977		12.492	
- vorderingen	48		1.431	
- overlopende activa	233		-284	
- overige mutaties	-7		-53	
- deelnemingen	-3		-81	
- aandeel derden	-124		160	
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.636		19.874
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten				
<i>Investeringen, aankopen en verstrekkingen</i>				
- beleggingen in terreinen en gebouwen, en in aandelen	-25.080		-109.292	
- overige beleggingen	-22.863		-95.198	
- materiële vaste activa	-1.230		-567	
<i>Desinvesteringen, verkopen en aflossingen:</i>				
- beleggingen in terreinen en gebouwen en in aandelen	22.441		107.766	
- overige beleggingen	20.441		78.176	
- vorderingen op groepsmaatschappijen	1.960		536	
- materiële vaste activa	195		284	
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		-4.136		-18.295
Nettokasstroom		-1.500		1.579

Samenstelling geldmiddelen

	2013	2012
	€	€
Liquide middelen per 1 januari	51.833	50.254
Mutatie liquide middelen	-1.500	1.579
Stand per 31 december	50.333	51.833

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING

1 Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

De activiteiten van de Onderlinge Verzekering Maatschappij ZLM UA (ZLM), statutair gevestigd op Cereshof 2 te Goes, bestaan uit het uitoefenen van het schadeverzekeringsbedrijf en uit assurantiebemiddelingsactiviteiten. De verkoop van verzekeringspolissen vindt plaats in de provincies Zeeland en Noord-Brabant. Naast verkoop via direct writing vindt distributie plaats via een zevental tussenpersonen.

1.2 Consolidatie

Geconsolideerd worden die ondernemingen waarin ZLM een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft.

De financiële gegevens van de deelnemingen worden voor 100% opgenomen.

In de consolidatie zijn naast de jaarrekening van ZLM de jaarrekeningen opgenomen van:

- Stichting Rechtsbijstand ZLM, Goes (100%)
- VZ-Beheermaatschappij BV, Goes (50% + 1 aandeel)

Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de groep.

Het aandeel derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het nettobelang in de desbetreffende groepsmaatschappijen.

1.3 Verbonden partijen

De in de consolidatie opgenomen groepsmaatschappijen worden aangemerkt als verbonden partijen. De transacties met de geconsolideerde groepsmaatschappijen zijn geëlimineerd.

1.4 Schattingswijziging

In de jaarrekening van 2013 heeft er een schattingswijziging plaatsgevonden bij de bepaling van de reële waarde van de vorderingen uit hypothecaire leningen en vorderingen uit andere leningen. Tot en met 2012 werden de toekomstige kasstromen uit hoofde van deze hypotheek en leningen contant gemaakt tegen de risicovrije curve van De Nederlandsche Bank. Vanaf boekjaar 2013 worden de toekomstige kasstromen uit hoofde van deze hypotheek en leningen contant gemaakt tegen de curve vermeerderd met 100 basispunten. Als gevolg van deze waarderingsmethode zijn de niet-gerealiseerde resultaten uit voorgaande jaren teruggenomen. Het effect hiervan op het resultaat en vermogen bedraagt € 0,6 miljoen negatief.

1.5 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Tot de beleggingen in zakelijke waarden worden gerekend de terreinen en gebouwen alsmede de overige financiële beleggingen. Investerings en desinvesteringen in terreinen en gebouwen worden verantwoord onder de beleggings- en investeringsactiviteiten; de afschrijvingen worden gerekend tot de operationele activiteiten. Ontvangen en betaalde rente, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

1.6 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat zij schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Deze schattingen zijn naar het beste weten van de directie gemaakt, maar de daadwerkelijke uitkomsten kunnen daar uiteindelijk van afwijken.

De belangrijkste schattingen hebben betrekking op:

- de actuele waarde van beleggingen;
- de waardering van verplichtingen inzake verzekeringscontracten;
- schattingen bij de opname van niet-technische voorzieningen.

1.7 Presentatiewijzigingen

Om het inzicht te verbeteren is er ten opzichte van de jaarrekening 2012 voor de post beleggingen een presentatiewijziging toegepast. Alle vorderingen zonder frequente marktnotering zijn nu opgenomen onder 'vorderingen uit andere leningen'. Tevens is er een herwaarderingsreserve gevormd. In deze reserve worden de niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de vorderingen zonder frequente marktnotering zichtbaar gemaakt. Er is sprake van een niet-frequente marktnotering indien er niet minimaal per kwartaal een notering is.

2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen voor de jaarrekening voor verzekeringsmaatschappijen, zoals opgenomen in Afdeling 15 van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de winst- en verliesrekening zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3 Herverzekeringscontracten

Door ZLM met herverzekeraars afgesloten contracten uit hoofde waarvan ZLM wordt gecompenseerd voor verliezen op uitgegeven verzekeringscontracten, worden aangemerkt als gegeven herverzekeringscontracten.

Herverzekeringspremies, provisies, uitkeringen en technische voorzieningen voor herverzekeringscontracten worden op dezelfde wijze verantwoord als de directe verzekeringen waarvoor de herverzekering zijn afgesloten.

2.4 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Met op balansdatum verwachte duurzame waardeverminderingen is rekening gehouden.

2.5 Beleggingen

Terreinen en gebouwen

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd op actuele waarde. De actuele waarde is de onderhandse verkoopwaarde vrij van huur en gebruik.

Taxatie van de terreinen en gebouwen geschiedt minimaal om de vijf jaar door onafhankelijke deskundigen. In de jaren waarin geen taxatie wordt uitgevoerd wordt de waardering beoordeeld op basis van indexatie en indien noodzakelijk aangepast.

Op de terreinen en gebouwen wordt niet afgeschreven. De in het verslagjaar gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten zijn direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Deelnemingen

De niet-geconsolideerde deelnemingen zijn gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Vorderingen op deelnemingen

De vorderingen op groepsmaatschappijen worden opgenomen tegen marktwaarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. De marktwaarde wordt vastgesteld op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen.

Overige financiële beleggingen

- **Aandelen**
De post aandelen bestaat uit beleggingsfondsen. Naast aandelenfondsen zijn hierin ook vastrentendewaardfondsen, onroerendgoedfondsen, absoluutrendementfondsen en geldmarktfondsen opgenomen. Aandelen worden gewaardeerd tegen reële waarde, namelijk de beurskoers per balansdatum. Waardemutaties worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.
- **Obligaties en andere vastrentendewaardepapieren.**
Deze post bevat staatsobligaties en overige vorderingen met een frequente marktnotering. Deze worden gewaardeerd tegen de koers per balansdatum. Waardemutaties worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.
- **Vorderingen uit hypothecaire leningen**
De vorderingen uit hypothecaire leningen betreffen aan personeel verstrekte leningen waarvoor als zekerheid het zakelijk recht van hypotheek is gevestigd. Deze vorderingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde. Omdat er geen sprake is van een marktnotering, is bij de bepaling van de reële waarde een opslag van 100 basispunten toegepast. Waardemutaties worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord. De waardemutaties worden in de herwaarderingsreserve opgenomen.
- **Vorderingen uit andere leningen**
Deze post bevat de beleggingen zonder frequente marktnotering. Indien er niet minimaal per kwartaal een notering is, is er sprake van een niet-frequente marktnotering. Deze vorderingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde wordt vastgesteld aan de hand van de contante waarde van de toekomstige kasstromen. Ook hier is een opslag van 100 basispunten toegepast. Waardemutaties worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord. De waardemutaties worden in de herwaarderingsreserve opgenomen.
- **Andere financiële beleggingen**
Onder 'andere financiële beleggingen' zijn de afgeleide financiële instrumenten verantwoord. Dit betreft valutatermijncontracten. Deze worden gewaardeerd tegen reële waarde. Waardemutaties worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.

2.6 Vorderingen

De vorderingen uit directe verzekering, de vorderingen uit herverzekering en de overige vorderingen worden opgenomen tegen reële waarde. Een voorziening wordt getroffen voor de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

2.7 Overige activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, of lagere bedrijfswaarde. Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen is rekening gehouden.

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden en zijn opgenomen tegen de reële waarde.

2.8 Overlopende activa

De overlopende activa zijn opgenomen tegen de reële waarde.

2.9 Herwaarderingsreserve

Voor waardevermeerderingen van activa waarvan de waardeveranderingen via de winst- en verliesrekening zijn verantwoord maar waarvoor geen frequente marktnoteringen bestaan wordt een herwaarderingsreserve gevormd.

2.10 Technische voorzieningen

Niet-verdiende premies en lopende risico's

De technische voorziening premies betreft het deel van de geboekte premies dat betrekking heeft op nog niet verstreken risicotermijnen. De wijziging in deze voorziening wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Te betalen schadeluitkeringen

De voorziening voor te betalen schaden is bestemd voor de per balansdatum gemelde maar nog niet afgewikkelde schaden van het boekjaar en de voorgaande jaren. Tevens is rekening gehouden met de reeds plaatsgevonden maar nog niet aangemelde schaden en verhaalbare schadebedragen. Deze voorziening is deels door hantering van gemiddelde bedragen per schade en deels post voor post bepaald. De schadevoorzieningen worden vastgesteld op basis van feiten die op het moment van vaststelling bekend zijn. De schadevoorzieningen worden voortdurend bijgesteld als onderdeel van een continu proces, op basis van feitelijk schadeverloop, afgewikkelde claims en nieuw gemelde schaden. De voorziening is nominaal opgenomen en is dus niet contant gemaakt.

Er zijn geen catastrofevoorzieningen opgenomen. Het risico van catastrofeschaden (storm en hagel) is gedeeltelijk door middel van herverzekering afgedekt. Voor het opvangen van eventuele tekorten is de algemene reserve beschikbaar.

De voorziening voor de te betalen schade is inclusief een voorziening voor interne schadeafwikkelingskosten voor de lopende schadegevallen. De voorziening voor schadeafwikkelingskosten bedraagt 4% van de voorziening schaden.

Aandeel herverzekeraar in technische voorzieningen

Het aandeel herverzekeraar in deze voorzieningen is post voor post vastgesteld. Het herverzekeringsdeel wordt als aparte post in mindering gebracht op de desbetreffende brutovoorziening.

2.11 Voorzieningen

Algemeen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Belastingen

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds. De berekening van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover reeds bij wet vastgesteld.

Belastinglatenties worden gewaardeerd op nominale waarde.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen, bestaande uit een voorziening voor uitkering bij jubilea, worden opgenomen tegen contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband.

2.12 Schulden en overlopende passiva

Schulden en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen reële waarde tenzij anders is bepaald.

3 Grondslagen voor resultaatbepaling

3.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de in rekening gebrachte premies en overige baten en de betaalde schaden en andere lasten over het jaar, rekening houdend met lopende herverzekeringsovereenkomsten. De opbrengsten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben; verliezen worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op actuele waarde gewaardeerde beleggingen.

3.2 Technische rekening schadeverzekering

In de technische rekening schadeverzekering worden de baten en lasten verantwoord die gedurende het boekjaar voortvloeien uit de schadeverzekeringsactiviteiten.

Brutopremies

De brutopremies zijn bepaald als de op basis van de geldende tarieven aan polishouders in rekening te brengen bedragen, onder aftrek van verleende kortingen.

Uitgaande herverzekeringspremies

De aan herverzekeraars betaalde herverzekeringspremie wordt naar evenredigheid van de looptijd van de contracten (boekjaar) als last opgenomen.

Toegerekende opbrengst uit beleggingen

Een deel van de beleggingsopbrengsten uit de niet-technische rekening wordt overgeboekt naar de technische rekening. De opbrengst beleggingen technische rekening is gekoppeld aan het couponrentetarief van recent geëmitteerde Nederlandse staatsobligaties. De omvang van de technische voorzieningen is de basis voor toerekening van de opbrengst beleggingen aan de technische rekening. Het gemiddelde van deze voorzieningen aan het begin en aan het eind van het boekjaar wordt vermenigvuldigd met factor 2 en daarna met het couponrentetarief.

Bij de toerekening van de opbrengst beleggingen aan de verschillende branches wordt naast de omvang van de gemiddelde technische voorziening ook rekening gehouden met het niveau van de ontvangen brutopremie voor de desbetreffende branche. Uitgangspunt hierbij is dat de ontvangen brutopremie gemiddeld een halfjaar voor belegging beschikbaar is.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten, na aftrek van de toerekening aan de niet-technische rekening, worden aan de branches toegerekend op basis van de verdiende premies eigen rekening.

3.3 Niet-technische rekening

Beleggingsresultaten

Het verschil tussen het totaal van de opbrengsten uit beleggingen minus de beleggingslasten en het aan de technische rekening toegerekende bedrag aan beleggingsopbrengsten komt in de niet-technische rekening. Ook de niet-gerealiseerde resultaten, positief of negatief, worden hierin meegenomen.

Andere baten en lasten

Aan de opbrengst uit assurantiebemiddelingsactiviteiten (opgenomen onder andere baten) worden bedrijfskosten toegerekend op basis van de personele bezetting.

Resultaatdeling AOV

Eind 2010 is de AOV-portefeuille verkocht. In aanvulling op de initiële koopprijs is er met de koper een resultaatdeling overeengekomen. Het rendement over de boekjaren 2011 tot en met 2015 is bepalend voor de vaststelling van de resultaatdeling. Omdat het resultaat pas aan het eind van de periode van vijf jaar bekend is, wordt het resultaat pas bij realisatie in 2015 genomen.

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitvoering

De belastingen over het resultaat worden bepaald op basis van de geldende belastingwetgeving.

Resultaat aandeel derden

Dit betreft het aandeel van derden in het resultaat van de geconsolideerde deelnemingen.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2013

4 Immateriële vaste activa

Computersoftware

De verzekeringsapplicatie bestaat naast de relatie-, polis- en schadeadministratie tevens uit een debiteurenmodule. De eerste fase van de nieuwe verzekeringsapplicatie is medio 2009 opgeleverd en wordt met ingang van 1 juli 2009 afgeschreven. De tweede fase is medio 2011 opgeleverd en wordt sindsdien afgeschreven.

Het verloop van deze post is als volgt:

	2013	2012
	€	€
Stand begin boekjaar		
Aanschafwaarde	12.194	12.194
Cumulatieve afschrijvingen	-7.327	-4.960
Boekwaarde per 1 januari	4.867	7.234
Mutaties		
Investeringen	0	0
Afschrijvingen boekjaar	-2.302	-2.367
	-2.302	-2.367
Stand einde boekjaar		
Aanschafwaarde	12.194	12.194
Cumulatieve afschrijvingen	-9.629	-7.327
Boekwaarde per 31 december	2.565	4.867
Afschrijvingspercentage	20%	20%

5 Beleggingen

Terreinen en gebouwen

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
In eigen gebruik	6.531	6.393
Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	545	545
	7.076	6.938

in duizenden euro's

De aanschafwaarde van de terreinen en gebouwen per 31 december 2013 bedraagt € 11.969.000 (31 december 2012: € 11.781.000). In 2011 is het eigen kantoorpand voor het laatst getaxeerd.

Het verloopoverzicht is als volgt:

	in eigen gebruik	niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	totaal 2013	totaal 2012
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari	6.393	545	6.938	7.316
Investeringen	188	0	188	0
Duurzame waardevermindering	-50	0	-50	-378
Boekwaarde per 31 december	6.531	545	7.076	6.938

in duizenden euro's

Deelnemingen

Dit betreft minderheidsdeelnemingen in:

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
WeVeReij Holding BV, Zierikzee (40,0%) (2012: 40,0%)	254	248
Zeeuws Participatiefonds, Middelburg (23,4%) (2012: 23,4%)	248	251
	502	499

Het verloop van de post is als volgt:

	2013	2012
	€	€
Stand per 1 januari	499	418
Aandeel in resultaat boekjaar	123	148
	622	566
Aankoop belang	0	18
Ontvangen dividend	-120	-85
Stand per 31 december	502	499

Vorderingen op deelnemingen

Het verloop van de post is als volgt:

	2013	2012
	€	€
Stand per 1 januari	1.960	2.496
Aflossing	-1.960	-500
Herwaardering	0	-36
Stand per 31 december	0	1.960

Overige financiële beleggingen

De samenstelling is als volgt:

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Aandelen	162.139	149.850
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	113.781	108.230
Vorderingen uit hypothecaire leningen	11.515	12.068
Vorderingen uit andere leningen	16.195	24.644
Andere financiële beleggingen	-51	-58
	303.579	294.734

YERSEKE MOER

2000 jaar geleden was de Yerseke Moer een moeras waarin zich veen vormde. Rond 1200 werd het in gebruik genomen. De bewoners legden wegen, akkertjes en drinkputten aan. Ook werd er turf (veen) gestoken. Dat zal vol zout door een eerdere overstroming. Zout was toen waardevol. Daardoor ging de moeraning (de winning van zout uit veen) de eerste tijd nogal ongeorganiseerd. Vaak lag het veen een stukje onder de kleiige oppervlakte. De klei werd even opzij gegooid en later heel slordig weer teruggegooid. Het land ging letterlijk naar zijn moer: het werd vernield. Het gebied is zeer vogelrijk.

Het verloop per onderdeel van deze post is als volgt:

	in duizenden euro's	
	2013	2012
	€	€
Aandelen		
Stand per 1 januari	149.850	139.063
Aankopen	24.892	109.292
Verkopen	-22.391	-107.388
Herwaardering	9.788	8.883
Stand per 31 december	162.139	149.850

Deze post bestaat uit beleggingsfondsen. Per 31 december is de specificatie als volgt:

	in duizenden euro's	
	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Aandelenfondsen	70.267	60.157
Vastrentende fondsen	74.838	73.543
Absoluutrendementfondsen	15.706	14.069
Geldmarktfondsen	1.328	2.081
	162.139	149.850

De aanschafwaarde per 31 december 2013 is € 139.948.000 (2012: € 137.445.000).

	in duizenden euro's	
	2013	2012
	€	€
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren		
Stand per 1 januari	108.230	77.803
Aankopen	21.979	93.474
Verkopen	-12.432	-64.000
Herwaardering	-3.996	953
Stand per 31 december	113.781	108.230

Beursgenoteerde obligaties en andere vastrentende waardepapieren. Per 31 december is de specificatie als volgt:

	in duizenden euro's	
	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren		
Staatsobligaties Nederland	76.846	72.741
Staatsobligaties Frankrijk	15.425	15.378
Staatsobligaties Duitsland	7.497	5.596
Staatsobligaties Supranationaal (EU)	14.013	14.515
Stand per 31 december	113.781	108.230

De aanschafwaarde per 31 december 2013 is € 112.887.000 (2012: € 103.340.000).

	in duizenden euro's	
	2013	2012
	€	€
Vorderingen uit hypothecaire leningen		
Stand per 1 januari	12.068	10.481
Verstrekkingsen	680	933
Aflossingen	-194	-176
Herwaardering	-1.039	830
Stand per 31 december	11.515	12.068

Eind 2013 zijn er 65 lopende personeelshypotheek. De som van de uitstaande hoofdsommen is per 31 december 2013 € 10.961.000 (2012: € 10.476.000). Een rentestijging van 1% zal de marktwaarde met € 564.000 doen dalen. Een rentedaling van 1% zal de marktwaarde met € 605.000 doen stijgen.

	in duizenden euro's	
	2013	2012
	€	€
Vorderingen uit andere leningen		
Stand per 1 januari	24.644	39.655
Verstrekkingsen	204	790
Aflossingen	-7.815	-13.999
Herwaardering	-838	-1.802
Stand per 31 december	16.195	24.644

Deze vorderingen betreffen onderhandse leningen zonder marktnotering. De som van de uitstaande hoofdsommen is per 31 december 2013 € 14.581.000 (2012: € 22.462.000). Een stijging van 1% zal de marktwaarde met € 284.000 doen dalen. Een rentedaling van 1% zal de marktwaarde met € 299.000 doen stijgen.

	in duizenden euro's	
	2013	2012
	€	€
Andere financiële beleggingen		
Stand per 31 december	-51	-58

Dit betreft de positie die is ingenomen met valutatransacties. De onder aandelen opgenomen fondsen die in Amerikaanse dollar, Britse pond en Japanse yen noteren, worden met deze transacties voor 50% afgedekt.

De volgende posities zijn ingenomen:

Te leveren op 27 maart 2014:

\$ 25.800.000 tegen koers 1,378	€ 18.723.856	
\$ 25.800.000 tegen koers per balansdatum 1,375	€ 18.765.152	
Ongerealiseerd resultaat \$		€ 41.296 winst
£ 6.600.000 tegen koers 0,832	€ 7.928.274	
£ 6.600.000 tegen koers per balansdatum 0,841	€ 7.845.263	
Ongerealiseerd resultaat £		€ 83.011 verlies
Yen 658.000.000 tegen koers 144,762	€ 4.545.392	
Yen 658.000.000 tegen koers per balansdatum 145,046	€ 4.536.504	
Ongerealiseerd resultaat yen		€ 8.888 verlies
Totaal ongerealiseerd resultaat		€ 50.603 verlies

6 Vorderingen

Vorderingen uit directe verzekeringen

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Verzekeringnemers	6.390	5.367
Tussenpersonen	2	1
	6.392	5.368

in duizenden euro's

Vorderingen uit herverzekeringen

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Motorrijtuigen	61	65
Overige schadebranches	768	751
	829	816

in duizenden euro's

Overige vorderingen

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Vennootschapsbelasting	0	1.327
Dividendbelasting	37	25
Diversen	605	375
	642	1.727

in duizenden euro's

7 Overige activa

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa zijn opgenomen de aanschaffingen van informatieverwerkende apparatuur, kantoor machines, kantoorinventaris, telecommunicatieapparatuur en bedrijfsauto's.

Het verloop van deze post is als volgt:

in duizenden euro's

	informatie verwerkende apparatuur	machines en inventaris	andere vaste bedrijfs- middelen	totaal
	€	€	€	€
Stand begin boekjaar				
Aanschafwaarde	4.959	1.838	1.045	7.842
Cumulatieve afschrijvingen	-3.125	-1.583	-414	-5.122
Boekwaarde per 1 januari	1.834	255	631	2.720
Mutaties				
Investerings	742	352	136	1.230
Desinvesteringen	0	0	-195	-195
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	159	159
Afschrijvingen	-778	-167	-182	-1.127
	-36	185	-82	67
Stand einde boekjaar				
Aanschafwaarde	5.701	2.190	986	8.877
Cumulatieve afschrijvingen	-3.903	-1.750	-437	-6.090
Boekwaarde per 31 december	1.798	440	549	2.787
Afschrijvingspercentages	20%	20%	20%	

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn ultimo 2013 geen deposito's opgenomen. Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar.

8 Overlopende activa

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Lopende rente	157	371
Acquisitiekosten	358	338
Overige overlopende activa	825	864
	1.340	1.573

9 Groepsvermogen

Voor een toelichting op het aandeel van de rechtspersoon in het groepsvermogen verwijzen wij u naar de toelichting op het eigen vermogen van de enkelvoudige balans op pagina 84 van deze jaarrekening.

Solvabiliteit

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Ondernemingsvermogen	237.476	224.964
Vereiste solvabiliteit conform Wft-vereisten	15.418	15.122
Aanwezige solvabiliteit conform Wft-vereisten	233.946	219.011
Solvabiliteitsmarge	1.517%	1.450%
Noodzakelijk geachte solvabiliteit	>668%	>635%

De vereiste en aanwezige solvabiliteit is berekend volgens de in de Wet op het financieel toezicht (Wft) genoemde eisen. ZLM streeft naar een aanwezige solvabiliteit van minimaal € 103 miljoen (2012: € 96 miljoen). Dit is ongeveer 668% van de wettelijk vereiste solvabiliteit.

De noodzakelijk geachte solvabiliteit bestaat uit de Solvency Capital Requirement (SCR) volgens Solvency II (€ 56 miljoen) met een extra opslag voor mogelijke catastrofes en reorganisatie.

10 Technische voorzieningen

De technische voorzieningen hebben overwegend een langlopend karakter.

Voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's

De samenstelling is als volgt:

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Ongevallen en ziekte	133	128
Brand	6.048	5.638
Overige schadebranches	2.175	2.040
	8.356	7.806

in duizenden euro's

Voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen

De samenstelling is als volgt:

	bruto	herverzekering	eigen rekening 31-12-2013	eigen rekening 31-12-2012
	€	€	€	€
Motorrijtuigen - WA	81.089	7.048	74.041	75.415
Motorrijtuigen - Casco	1.664	0	1.664	1.664
Ongevallen en ziekte	2.090	0	2.090	2.549
Brand	3.945	270	3.675	2.579
Overige schadebranches	4.481	1.152	3.329	3.084
	93.269	8.470	84.799	85.291

in duizenden euro's

Toereikendheid van de technische voorzieningen

Voor de bepaling van de toereikendheid van de voorzieningen voor te betalen schaden wordt de marktwaardebenadering van Solvency II gehanteerd. De zogenaamde 'best estimate' wordt bepaald door het toepassen van de chain ladder methode. Deze methode wordt veel gebruikt om voorzieningen te schatten aan de hand van trends in betalingen of schadelast vanaf het schadejaar tot afwikkeljaar. De prognoses worden bepaald met, voor inflatie gecorrigeerde, genormaliseerde bedragen als basis. De uitkomsten zijn verdisconteerd. Het verschil tussen de schadevoorziening bruto en netto is het aandeel van de herverzekeraar in de voorziening. In de best estimate is, net als bij de in de jaarrekening opgenomen voorziening, rekening gehouden met 4% afwikkelingskosten.

DE GRUTTO

Grutto's zijn de ambassadeurs van het Nederlandse polderlandschap. Deze weidevogel broedt bij voorkeur op vochtige veengraslanden en leeft van wormen en andere kleine bodemdieren. De grutto komt vooral voor op landbouwpercelen, maar verdwijnt bijzonder snel. Het Zeeuws en Brabants Landschap helpen om onder meer de grutto, de wulp en de tureluur tegen uitsterven te beschermen.

Dit resulteert in de volgende uitkomsten:

Schadevoorziening bruto

in duizenden euro's

	jaarrekening	best estimate berekening	verschil
	€	€	€
Motorrijtuigen - WA	81.089	66.592	14.497
Motorrijtuigen - Casco	1.664	593	1.071
Ongevallen en ziekte	2.090	1.521	569
Brand	3.945	3.958	-13
Overige schadebranches	4.481	3.254	1.227
	93.269	75.918	17.351
Risicomarge	-	14.030	-14.030
	93.269	89.948	3.321

Schadevoorziening netto

in duizenden euro's

	jaarrekening	best estimate berekening	verschil
	€	€	€
Motorrijtuigen - WA	74.041	60.362	13.679
Motorrijtuigen - Casco	1.664	593	1.071
Ongevallen en ziekte	2.090	1.521	569
Brand	3.675	3.729	-54
Overige schadebranches	3.329	2.453	876
	84.799	68.658	16.141
Risicomarge	-	14.030	-14.030
	84.799	82.688	2.111

De risicomarge is berekend volgens de Solvency II-systematiek. Vergelijking van de best estimate van de voorziening met de voorzieningen zoals deze in de jaarrekening zijn opgenomen levert de conclusie op dat de opgenomen voorzieningen op totaal niveau toereikend zijn. Dit wordt bevestigd door de positieve uitloopresultaten. Overigens is individueel bezien de voorziening voor de branche Brand niet toereikend.

11 Voorzieningen

De niet-technische voorzieningen hebben overwegend een langlopend karakter.

Voor belastingen

Deze voorziening is als volgt opgebouwd:

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Passieve latentie	5.207	5.604

in duizenden euro's

Overige voorzieningen

Dit betreft een voorziening voor jubileumuitkeringen voor medewerkers.

12 Schulden

Schulden uit directe verzekeringen

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Verzekeringnemers	34.918	33.508
Tussenpersonen	33	52
	34.951	33.560

in duizenden euro's

Schulden uit herverzekering

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Brand	183	261
Motorrijtuigen	199	241
Overige schadebranches	35	27
	417	529

in duizenden euro's

Overige schulden

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Crediteuren	324	756
Loonheffing	937	1.040
Pensioenen	431	643
Vennootschapsbelasting	297	0
Overige belastingen	36	158
Transitorische posten en diverse schulden	2.217	11.901
	4.242	14.498

De schuld ter zake van pensioenen betreft voorwaardelijke toezeggingen aan (ex-)werknemers. Een eventueel overschot op de oorspronkelijk in 2008 opgenomen verplichting wordt ten gunste van het indexatiedepot afgestort bij de pensioenverzekeraar. Het resterende saldo van dit oorspronkelijke bedrag is eind 2013 € 390.414.

De gehele schuld voor pensioenen heeft voor € 431.000 een looptijd tussen de één en vijf jaar.

13 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en aanvullende zekerheden

Herverzekering

Uit hoofde van het deelnemen in de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismede schade NV bestaat een voorwaardelijke verplichting tot het uitkeren van terreurschaden voor een bedrag van maximaal € 803.000 (eind 2012: € 779.000). Er heeft zich in het boekjaar geen terreurschade binnen deze overeenkomst voorgedaan.

Overige

Per 1 maart 2014 is onroerend goed voor eigen gebruik aangekocht voor een bedrag van € 975.000.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING 2013
14 Resultaat schadeverzekering

	Totaal schadeverzekering		Ongevallen en ziekte	
	2013	2012	2013	2012
	€	€	€	€
Brutopremies	92.592	90.720	4.679	4.545
Uitgaande herverzekeringspremies	4.593	5.200	0	0
a	87.999	85.520	4.679	4.545
Wijziging technische voorzieningen				
- bruto	550	574	5	4
- aandeel herverzekeraars	0	0	0	0
b	550	574	5	4
Verdiende premies eigen rekening	a-b 87.449	84.946	4.674	4.541
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	3.259	4.262	111	164
Totaal baten	90.708	89.208	4.785	4.705
Brutoschaden	63.214	62.884	590	1.282
Aandeel herverzekeraars	-1.481	-2.862	0	-250
c	61.733	60.022	590	1.032
Wijziging technische voorzieningen				
- bruto	-803	-4.987	-458	-857
- aandeel herverzekeraars	311	1.201	0	0
d	-492	-3.786	-458	-857
Schaden eigen rekening	c+d 61.241	56.236	132	175
Bedrijfskosten	22.834	24.640	1.237	1.335
Totaal lasten	84.075	80.876	1.369	1.510
Resultaat technische rekening schadeverzekering enkelvoudig	6.633	8.332	3.416	3.195
Bedrijfskosten geconcolideerde deelnemingen	1.539	1.209	82	65
Resultaat technische rekening schadeverzekering geconsolideerd	5.094	7.123	3.334	3.130

in duizenden euro's

Motorrijtuigen WA		Motorrijtuigen Casco		Brand		Overige branches	
2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
€	€	€	€	€	€	€	€
35.269	34.598	30.020	30.579	16.621	15.370	6.003	5.628
1.673	1.539	390	544	1.651	2.153	879	964
33.596	33.059	29.630	30.035	14.970	13.217	5.124	4.664
0	0	0	0	410	435	135	135
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	410	435	135	135
33.596	33.059	29.630	30.035	14.560	12.782	4.989	4.529
2.168	2.862	395	527	393	479	192	230
35.764	35.921	30.025	30.562	14.953	13.261	5.181	4.759
29.125	27.732	21.658	22.148	10.460	10.071	1.381	1.651
-1.141	-113	0	-1.036	-340	-1.100	0	-363
27.984	27.619	21.658	21.112	10.120	8.971	1.381	1.288
-1.960	-505	0	-1.664	880	-1.501	735	-460
583	-1.640	0	1.036	217	848	-489	957
-1.377	-2.145	0	-628	1.097	-653	246	497
26.607	25.474	21.658	20.484	11.217	8.318	1.627	1.785
8.518	9.363	7.597	8.581	4.020	3.898	1.462	1.463
35.125	34.837	29.255	29.065	15.237	12.216	3.089	3.248
639	1.084	770	1.497	-284	1.045	2.092	1.511
591	470	521	427	256	183	88	65
48	614	249	1.070	-540	862	2.004	1.446

Uitloopresultaten

De uitloopresultaten betreffen de in het boekjaar betaalde schaden over voorgaande jaren en de mutaties in de voorzieningen over deze voorgaande jaren, onder aftrek van herverzekeringen.

Op basis van de mutatie in de nettoschadevoorziening en de betaalde schaden is het uitloopresultaat als volgt:

in duizenden euro's

	voorziening 31-12-2012	betaalde schade	voorziening 31-12-2013	schade- resultaat
	€	€	€	€
t/m 2009	30.936	4.310	22.919	3.707
2010	16.075	2.472	8.481	5.122
2011	15.684	2.336	15.951	-2.603
2012	22.596	8.583	13.373	640
Totaal	85.291	17.701	60.724	6.866
2013	0	44.032	24.075	-68.107
Totaal schade eigen rekening	85.291	61.733	84.799	-61.241

De uitloopresultaten zijn als volgt naar branche te verdelen:

in duizenden euro's

	2012	2011	2010	Oude jaren	Totaal
	€	€	€	€	€
Ongevallen en ziekten	-45	164	-21	104	202
Motorrijtuigen WA	-231	-2.717	4.976	3.575	5.603
Motorrijtuigen Casco	940	70	-10	-11	989
Brand	144	-58	-24	-103	-41
Overige branches	-168	-62	201	142	113
	640	-2.603	5.122	3.707	6.866

15 Bedrijfskosten

De samenstelling is als volgt:

	2013	2012
	€	€
Acquisitiekosten	3.244	3.469
Personeelskosten	15.318	12.826
Afschrijvingen	3.429	3.423
Overige beheerskosten	5.825	9.327
Totaal bedrijfskosten	27.816	29.045
Toegerekend aan assurantiebemiddeling	-3.443	-3.196
	24.373	25.849

De accountantskosten inzake onderzoek van de jaarrekening zijn € 112.000 (2012: € 104.000) en de overige advieskosten op fiscaal terrein (in 2013) zijn € 4.000 (2012: € 13.000). Deze zijn opgenomen onder de overige beheerskosten.

De samenstelling van de personeelskosten is als volgt:

	2013	2012
	€	€
Lonen en salarissen	9.600	9.577
Sociale lasten	1.424	904
Pensioenlasten	1.462	1.061
Overige personeelskosten	2.832	1.284
	15.318	12.826

Personeelsleden

In 2013 waren gemiddeld 181 personeelsleden op fulltimebasis werkzaam (2012: 178).

INLAAG WATERHOEFJE

Inlagen zijn kleine polders achter de zeedijk op plaatsen waar men een doorbraak vreesde. Landinwaarts werd op die plaatsen een 'reservedijk' aangelegd, de inlaagdijk. De noordkust van Noord-Beveland tussen de Oosterscheldekering en Colijnsplaat wordt gevormd door een aaneengesloten reeks inlagen. De meeste zijn in beheer bij Het Zeeuwse Landschap. Vooral de inlagen die grotendeels uit open water bestaan, zijn het hele jaar erg rijk aan vogels. Vooral eenden, meeuwen en steltlopers komen er voor.

16 Opbrengst uit beleggingen

	2013	2012
	€	€
Resultaat deelnemingen	104	152
Opbrengst overige beleggingen	7.906	8.365
Gerealiseerde winst op beleggingen	3.512	11.807
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen	10.973	12.013
	22.495	32.337

in duizenden euro's

17 Beleggingslasten

	2013	2012
	€	€
Resultaat deelnemingen	3	4
Beheerskosten en rentelasten	177	144
Gerealiseerd verlies op beleggingen	792	1.772
Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen	7.431	3.511
	8.403	5.431

in duizenden euro's

18 Toegerekende opbrengst beleggingen

	2013	2012
	€	€
Toerekening aan de technische rekening	3.259	4.262
Toerekening aan de niet-technische rekening	10.833	22.644
	14.092	26.906

in duizenden euro's

19 **Andere baten**

De samenstelling is als volgt:

	2013	2012
	€	€
Ontvangen provisie uit hoofde van assuratiebemiddeling	3.312	3.935
Toegerekende bedrijfskosten	-3.443	-3.196
	-131	739
Baten uit hoofde van rechtsbijstand	1.022	1.306
Diversen	33	11
	924	2.056

20 **Andere lasten**

De samenstelling is als volgt:

	2013	2012
	€	€
Diversen	54	9.912
	54	9.912

21 Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

	2013	2012
	€	€
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	16.797	21.911
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	4.072	5.299
Effectief belastingtarief	24,2	24,2
Toepasselijk belastingtarief	25,0	25,0

in duizenden euro's

Als gevolg van verschillen tussen de commerciële en de fiscale winstberekening is het effectieve belastingtarief lager dan het toepasselijke belastingtarief.

22 Bezoldiging bestuurders en commissarissen

De bezoldiging van de leden van de directie bestaat uit het vaste jaarinkomen en de bijdragen aan de pensioenopbouw. Het beloningsbeleid van ZLM kent geen variabele beloningscomponenten.

Op de ontwikkeling van het vaste inkomen is de cao voor het verzekeringsbedrijf van toepassing; de pensioenregeling is voor alle medewerkers van ZLM Verzekeringen gelijk en gebaseerd op de basispensioenregeling uit de cao.

Het vaste jaarinkomen van de algemeen directeur bedroeg in 2013 in totaal € 208.641; het jaarinkomen van de directeur Verzekeringszaken kwam uit op € 187.684. In 2013 is € 15.412 voor de crisishoofding als last verantwoord.

Aan pensioenpremies werd in 2013 voor de algemeen directeur € 85.106 en voor de directeur Verzekeringszaken € 29.996 afgedragen.

Aan de leden van de directie zijn hypothecaire leningen verstrekt (op basis van de voor alle medewerkers geldende regeling). Deze bedroegen op 31 december 2013 € 336.176 en € 340.000 voor respectievelijk de algemeen directeur en de directeur Verzekeringszaken tegen 3,3% respectievelijk 3,6% rente.

De vaste jaarlijkse vergoeding voor de leden van de RvC is vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering en volgt de salarisontwikkeling uit de cao voor het verzekeringsbedrijf.

De voorzitter van de RvC ontving in 2013 een vergoeding van € 20.831. De overige leden ontvingen als lid van de RvC in totaal een vergoeding van € 66.487. De leden van de Remuneratiecommissie ontvingen tezamen in 2013 € 2.092 extra, de leden van de Audit- en Risicobeheerscommissie ontvingen tezamen in 2013 € 7.300 extra. In totaal bedroegen alle vergoedingen aan de commissarissen in 2013 € 96.710 (2012: € 87.703).

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2013

(na winstbestemming)

in duizenden euro's

ACTIVA	Ref.	31 december 2013		31 december 2012	
		€	€	€	€
Immateriële vaste activa					
Computersoftware		2.565		4.867	
			2.565		4.867
Beleggingen	23				
Terreinen en gebouwen		6.391		6.203	
Deelnemingen		965		1.086	
Vorderingen op deelnemingen		437		2.701	
Overige financiële beleggingen		303.579		294.734	
			311.372		304.724
Vorderingen	24				
Vorderingen uit directe verzekeringen		6.257		5.263	
Vorderingen uit herverzekering		829		816	
Overige vorderingen		564		1.580	
			7.650		7.659
Overige activa	25				
Materiële vaste activa		2.644		2.574	
Liquide middelen		49.379		50.446	
			52.023		53.020
Overlopende activa			1.175		1.439
			374.785		371.709

in duizenden euro's

PASSIVA	Ref.	31 december 2013		31 december 2012	
		€	€	€	€
Eigen vermogen	26				
Algemene reserve		235.579		221.190	
Herwaarderingsreserve		1.897		3.774	
			237.476		224.964
Technische voorzieningen					
Voor niet-verdiende premies en lopende risico's		8.356		7.806	
Voor te betalen schaden/uitkeringen		84.799		85.291	
			93.155		93.097
Voorzieningen	27				
Voor belastingen		5.207		5.604	
Overige voorzieningen		140		202	
			5.347		5.806
Schulden	28				
Schulden uit directe verzekering		34.907		33.533	
Schulden uit herverzekering		417		529	
Overige schulden		3.483		13.780	
			38.807		47.842
			374.785		371.709

ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING 2013

	2013	2012
	€	€
Resultaat deelnemingen na belastingen	317	569
Vennootschappelijk resultaat na belastingen	12.195	15.622
Resultaat	12.512	16.191

in duizenden euro's

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Aangezien de winst- en verliesrekening over 2013 van ZLM is verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening, is volstaan met weergave van een beknopte winst- en verliesrekening in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede de toelichting op de onderscheidende activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niets anders wordt vermeld.

Alleen de balansposten met bedragen die afwijken van de geconsolideerde jaarrekening worden hierin toegelicht. Voor de overige posten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2013

23 Beleggingen

Terreinen en gebouwen

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
In eigen gebruik	5.846	5.658
Niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	545	545
	6.391	6.203

in duizenden euro's

De aanschafwaarde van de terreinen en gebouwen per 31 december 2013 bedraagt € 10.608.000 (31 december 2012: € 10.419.000).

Het verloop van de post is als volgt:

	in eigen gebruik	niet aan bedrijfsuitoefening dienstbaar	totaal 2013	totaal 2012
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari	5.658	545	6.203	6.530
Investerings	188	0	188	0
Duurzame waardevermindering	0	0	0	-327
Boekwaarde per 31 december	5.846	545	6.391	6.203

in duizenden euro's

Deelnemingen

Dit betreft deelnemingen in:

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
VZ Beheermaatschappij BV, Goes (50% + 1 aandeel) (2012: 50% + 1 aandeel)	463	587
WeVeReij Holding BV, Zierikzee (40,0%) (2012: 40,0%)	254	248
Zeeuws Participatiefonds, Middelburg (23,4%) (2012: 23,4%)	248	251
	965	1.086

in duizenden euro's

Het verloop van de post is als volgt:

	in duizenden euro's	
	2013	2012
	€	€
Stand per 1 januari	1.086	843
Aandeel in het resultaat boekjaar	316	569
Aankoop belang	0	18
Af: ontvangen dividend	-437	-344
Stand per 31 december	965	1.086

Vorderingen op deelnemingen

Het verloop van de post is als volgt:

	in duizenden euro's	
	2013	2012
	€	€
Stand per 1 januari	2.701	3.330
Aflossingen	-2.264	-593
Herwaarderingen	0	-36
Stand per 31 december	437	2.701

24 Vorderingen

De vorderingen uit directe verzekering, de vorderingen uit herverzekering en de overige vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Overige vorderingen

	in duizenden euro's	
	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Vennootschapsbelasting	0	1.327
Dividendbelasting	37	25
Diversen	527	228
	564	1.580

25 Overige activa

Materiële vaste activa

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Informatieverwerkende apparatuur	1.798	1.834
Machines en inventaris	402	215
Andere vaste bedrijfsmiddelen	444	525
	2.644	2.574

Onder de materiële vaste activa zijn opgenomen de aanschaffingen van informatieverwerkende apparatuur, kantoormachines, kantoorinventaris, telecommunicatieapparatuur en bedrijfsauto's.

Het verloop van deze post is als volgt:

	informatie verwerkende apparatuur	machines en inventaris	andere vaste bedrijfs- middelen	totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.834	215	525	2.574
Investerings	742	336	89	1.167
Desinvesteringen	0	0	-76	-76
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	54	54
Afschrijvingen	-778	-149	-148	-1.075
Boekwaarde per 31 december	1.798	402	444	2.644
Aanschafwaarde	5.701	1.996	777	8.474
Cumulatieve afschrijvingen	-3.903	-1.594	-333	-5.830
Boekwaarde per 31 december	1.798	402	444	2.644

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn eind 2013 geen deposito's opgenomen. Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar.

26 Eigen vermogen

Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

	2013	2012
	€	€
Stand per 1 januari	221.190	204.027
Resultaatbestemming boekjaar	12.512	16.191
Mutatie herwaarderingsreserve	1.877	972
Stand per 31 december	235.579	221.190

in duizenden euro's

Van het totaalbedrag aan algemene reserve is € 2.565.000 wettelijke reserve ten behoeve van de geactiveerde immateriële vaste activa (2012: € 4.867.000).

Herwaarderingsreserve

Het verloop van de herwaarderingsreserve is als volgt:

	2013	2012
	€	€
Stand per 1 januari	3.774	4.746
Herwaardering via algemene reserve	-1.877	-972
Stand per 31 december	1.897	3.774

in duizenden euro's

27 Voorzieningen

De voorzieningen hebben overwegend een langlopend karakter.

Voor belastingen

Deze voorziening is als volgt opgebouwd:

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Passieve latentie	5.207	5.604

in duizenden euro's

28 Schulden

Schulden uit directe verzekeringen

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Verzekeringnemers	34.874	33.481
Tussenpersonen	33	52
	34.907	33.533

Overige schulden

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Crediteuren	324	756
Loonheffing	866	964
Pensioenen	431	643
Vennootschapsbelasting	297	0
Overige belastingen	14	8
Transitorische posten en diverse schulden	1.551	11.409
	3.483	13.780

De schuld ter zake van pensioenen betreft voorwaardelijke toezeggingen aan (ex-)werknemers. Een eventueel overschot op de oorspronkelijk in 2008 opgenomen verplichting wordt ten gunste van het indexatiedepot afgestort bij de pensioenverzekeraar. Het resterende saldo van dit oorspronkelijke bedrag is eind 2013 € 390.414.

De gehele schuld voor pensioenen heeft voor € 431.000 een looptijd tussen de één en vijf jaar.

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE REGELING RESULTAATBESTEMMING

Conform artikel 16 van de Statuten besluit de Algemene Ledenvergadering jaarlijks op voorstel van de directie of een bedrag, en zo ja, welk bedrag, aan de algemene reserve zal worden toegevoegd of onttrokken.

VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING 2013

De directie stelt voor om de winst over 2013 ad € 12.512.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Vooruitlopend op de vaststelling door de Algemene Ledenvergadering is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Algemene Ledenvergadering van Onderlinge Verzekering Maatschappij ZLM UA

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2013 van Onderlinge Verzekering Maatschappij ZLM UA te Goes gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2013 en de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de Maatschappij is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de Maatschappij. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de Maatschappij gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderlinge Verzekering Maatschappij ZLM UA per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Rotterdam, 22 mei 2014
PricewaterhouseCoopers Accountants NV

drs. M.P.A. Corver RA